JEVANGELII IIVANAN MUGAH

Sana tuli ristikanzakse

1 Allus oli Sana.
Sana oli Jumalalluo,
i Sana oli Jumal.
2 Jo alguu müö Sana oli Jumalalluo.
3 Kai on roinnuhes Sanaspäi.
Ni mi, mi on roinnuhes,
ei ole roinnuhes ilmai händü.
4 Hänes oli elos,
i elos oli rahvahan valgei.
5 Valgei pastau pimies,
pimei ei väistänüh sidä.

6 Tuli ristikanzu, kuduan tüöndi Jumal, hänen nimi
oli Iivan. 7 Häi tuli nähtün tovendajakse, sanomah
valgieh näh, ku kaikin hänen sanan kauti uskottas
sih. 8 Häi iče ei olluh se valgei, a häi vai tuli tottu
sanomah valgieh näh.

9 Tozi valgei, kudai valguau jogahizen ristikanzan
südämen, oli tulos muailmah.

10Muailmas häi oli,
i muailmu oli roinnuhes hänespäi,
no se ei tunnustannuh händü.
11Häi tuli omassah muailmah,
no se ei ottanuh händü vastah.
12No kaikile, ket otettih händü vastah,
häi andoi vallan tulla Jumalan lapsikse,
kaikile, ket uskotah hänen nimeh.
13Hüö ei olla ristikanzan suavut,
ei rungan himos,
ei miehen tahtos,
a ollah Jumalaspäi.
14Sana rodih lihakse,
i eli meijän keskes.
Müö kaččelimmo hänen suurensuuruttu,
suuruttu, kuduan Ižä ainavole Poijale andau.
Häi oli tävvikkäine hüvüttü da todehuttu.

15Iivan saneli häneh näh da kirgui: "Häi on se,
kuduah näh sanoin: Ken tulou minun jälgeh, on
suurembi minuu, ku häi on olluh enne minuu."

16Hänen küllühüvüös müö kaikin olemmo suannuh,
hüvüttü hüvüön piäle.
17Käsküstö annettih Moisein kauti,
hüvüs da tozi tuldih Jiesuksen Hristoksen kauti.
18Jumalua niken nikonzu ei ole nähnüh.
Ainavo Poigu, kudai on Ižän rinnal,
opasti meidü tundemah händü.

Iivan Valattai sanelou iččeh näh

19Tämä on se tozi, kuduan Iivan saneli, konzu
jevreilöin vahnimat tüöttih Jerusalimaspäi pappiloi
da leeviläzii küzümäh hänel: "Ken sinä olet?" 20Iivan

tunnusti toven, häi ei puččevunnuh. Häi sanoi: "En
minä ole Hristos." [21]"Kenbo sit?" küzüttih hüö.
"Oletgo Il'l'u?" "En ole", vastai Iivan. "Oletgo sit se
Jumalan viestinsuattai*?" Häi vastai: "En." [22]Sit hüö
sanottih: "Kenbo sit olet? Meil pidäü vediä viesti
niile, kuduat meidü tüöttih. Midäbo sanot iččeh
näh?" [23]Iivan sanoi: "Minä olen iäni, kudai kirguu
elämättömäl mual: 'Tazoitakkua Taivahallizele
Ižändäle dorogu!' Nengahäi viestinsuattai Jesai on
ennustannuh."
[24]Niilöin joukos, kuduat oli tüöttü Iivanalluo, oli
fariseidugi. [25]Hüö küzüttih hänel: "Miksebo sit
valatat ristikanzoi, ku et ole Hristos, etgo Il'l'u, etgo
se Jumalan viestinsuattai?" [26]Iivan vastai: "Minä
valatan viel, a teijän keskes on jo toine, kuduadu
tüö etto tunne. [27]Häi on se, kudai tulou minun
jälgeh, a on suurembi minuu. Minä en päi ni hänen
kengien pagloi kerittämäh." [28]Tämä oli Jordanjoven
toizel puolel, Betabaras, kus Iivan oli valattamas.

Jumalan vuonu

[29]Tossupiännü Iivan nägi Jiesuksen tulemas
hänellüö. Iivan sanoi: "Kačokkua! Jumalan Vuonu,
kudai ottau iččeh piäle muailman riähkän! [30]Häi on
se, keh näh olen sanonuh: 'Minun jälgeh tulou mies,
kudai on minuu suurembi, ku on olluh enne minuu.'
[31]I minägi en tundenuh händü, a olen tulluh viel
valattamah, anna Izrail'u suau tiediä, ken häi on."

---

*1:21 Nähtävästi täs on sanottu sit Jumalan viestinsuattajas, kudai on mainittu 5. Moisein kniigas 18:15 i kuduadu vuotettih. Kačo Apostoloin ruavot 3:22.

32Iivan tovesti: "Minä näin, kui Hengi laskevui ku
küühköi taivahaspäi da jäi hänen piäle. 33Minägi en
tundenuh händü. No häi, kudai tüöndi minuu viel
valattamah, sanoi minule: 'Kuduan piäle näit
Hengen laskevumas da hänen piäle jiämäs, se
valattau Pühäl Hengel!' 34Minä olen sen nähnüh i
tovestan – tämä ristikanzu on Jumalan Poigu."

Jiesuksen enzimäzet opastettavat

35Tossupiännü Iivan oli sil samazel kohtal, i hänel
oli keral kaksi opastettavua. 36Jiesus astui siiriči.
Iivan nägi sen i sanoi: "Kačokkua: Jumalan Vuonu!"
37Konzu opastujat kuultih hänen sanat, hüö lähtiettih
Jiesuksele peräh. 38Jiesus kiändüi, i ku nägi heijät
jälles astumas, häi küzüi: "Midäbo tüö tahtotto?"
Hüö vastattih: "Rabbi" – se on samua kui opastai –
"kenellüöbo sinä elät?" 39"Läkkiä, sit näittö", sanoi
Jiesus. Hüö lähtiettih i nähtih, kenellüö häi eläü, i
hüö jiädih lopukse päiviä hänenke. Silloi oli nenga
kümmenes čuassu*.
40Toine niis, kuduat kuultih Iivanan sanat da
lähtiettih Jiesuksele peräh, oli Andrei, Simon-Pedrin
velli. 41Häi enzimäzekse löüdi omassah vellen,
Simonan, da sanoi hänele: "Müö lövvimmö
Messian**!" – mi on ühtü samua ku Hristos.
42Andrei vedi hänen Jiesukselluo. Jiesus kačoi häneh
da sanoi: "Sinä olet Simon, Joonan poigu. Sinun
nimekse roih Kifa" – se on Pedri***.

---

*1:39 Se on n'elli čuassuu jälles puoldu päiviä.

**1:41 Gretsien kielen Hristos, jevrein kielen Messia on meijän kielel 'Voijeltu'.

***1:42 Kifa da Pedri meijän kielel on samua ku 'Kallivo'.

miärän* suuruot. [7]Jiesus sanoi käsküläzile: "Täüttiät
astiet viel," i hüö täütettih net laidoi müö. [8]Sit häi
sanoi: "A nügöi ammulduat siepäi da viegiä pidoloin
vahnimale," i hüö viedih. [9]Vahnin opii vettü: se oli
muuttunnuh viinakse. Häi ei tiedänüh, kuspäi ollah
viinat otetut, a käsküläzet, kuduat ammuldettih vien,
tiettih, kuspäi ollah. Häi kučui sulhazen iččeh luo
[10]da sanoi: "Enzimäzekse taritah hüviä viinua, a sit
konzu svuad'burahvas algau humalduo, taritah
pahembua. A sinä olet siästänüh hüvän viinan tässäh."

[11]Tämä oli Jiesuksen enzimäine kummeksittavu
ruado, i tämän häi luadii Galilein Kuanas. Täl häi
ozutti omassah suurensuuruon, i hänen opastettavat
uskottih häneh.

[12]Tämän jälgeh Jiesus, da i hänen muamah, vellet
da opastettavat mendih Kapernaumah i sie oldih
päivü-toine.

Jiesus puhtastau Jumalan taloin

[13]Jevreilöin Äijänpäivän pruazniekku oli tulos, i
Jiesus lähti Jerusalimah. [14]Jumalan talois häi tabai
müöjii, kuduat müödih häkkilöi, lambahii da küühküzii. Istui sie d'enganvaihtajiigi. [15]Jiesus luadii
nuoranpätkis kunutan i häi ajoi kai heijät häkkilöinneh i lambahinneh Jumalan taloispäi. Häi lükii
d'engoinvaihtajien d'engat muah i kuadeli heijän
stolat. [16]Küühküzien müöjile häi sanoi: "Viegiä omat
linduzet iäre! Älgiä luadikkua minun tuaton taloidu
torgukohtakse!" [17]Sit opastettavat mustoitettih, midä
kirjutuksis sanotah: "Jumalan taloin kiivakku
puolistamine süöü minuu."

---

*2:6 Üksi miärü oli läs n'elliäkümmen litrua.

[18]Jevreilöin piämiehet sanottih Jiesuksele:
"Mittumalbo kummeksittaval ruavol voit ozuttua
omassas vallan nenga ruadua?" [19]Jiesus vastai:
"Levitäkkiä tämä Jumalan taloi, kolmeh päiväh minä
sen nostan uvvessah." [20]Sit jevreit sanottih: "Tädä
Jumalan taloidu azuttih n'ellikümmen kuuzi vuottu.
Sinägo sen nostazit kolmes päiväs?" [21]No Jumalan
taloih näh paistes Jiesus pidi mieles omassah
rungua. [22]I sit, konzu häi nouzi kuollieloispäi,
opastettavat mustoitettih nämä hänen sanat, i hüö
uskottih kirjutuksih da sih, midä Jiesus oli paissuh.
[23]Konzu Jiesus Äijänpäivän pruazniekan aigua oli
Jerusalimas, monet uskottih hänen nimeh, ku nähtih
hänen kummeksittavii ruadoloi, kuduat häi luadii.
[24]No a iče Jiesus ei luottavunnuh rahvahale, ku häi
tiezi heijät kai. [25]Hänele ei pidänüh nikenen sanua
ristikanzah näh, ku häi tiezi, midä ristikanzan
südämes on.

Jiesus da Nikodim

3 Fariseiloin joukos oli Nikodim-nimelline mies,
jevreilöin üksi ülimäzis miehis. [2]Häi tuli üöl
Jiesukselluo da sanoi: "Rabbi, müö tiijämmö – sinä
olet Jumalan tüöttü opastai. Niken ei voi luadie
moizii kummeksittavii ruadoloi kui sinä, ku vai
Jumal ei olle hänenke." [3]Jiesus sanoi hänele vastah:
"Todeh, todeh sanon sinule: ku ristikanzu ei
rodinehes uvvessah*, häi ei piäze nägemäh Jumalan
valdukundua." [4]Nikodim küzüi: "Kuibo ristikanzu
vois vahnannu rodiekseh? Kuibo häi vois mennä
uvvessah muaman kohtuh da rodiekseh toizen

---

*3:3,7 'Uvvessah' – sen voibi kiändiä tuaste 'ülähänpäi'.

kerran?" 5Jiesus vastai: "Todeh, todeh sanon sinule:
ku vai ristikanzu ei rodinehes vies da Henges, häi ei
piäze Jumalan valdukundah. 6Se, mi on roidnuhes
lihas, se on lihua, mi on rodinuhes Henges, se on
hengie. 7Älä kummeksi sidä, ku sanon sinule: 'Teil
pidäü rodiekseh uvvessah.' 8Hengi, ku tuuli, tuulou,
kus vai tahtou. Sinä kuulet sen huminan, no et tiijä
kuspäi se tulou da kunne se menöü. Nengalei on
jogahizenke, ken on Henges rodinuhes."
9"Kuibo tämä kai voibi olla?" küzüi Nikodim.
10Jiesus vastai: "Olet Izrail'an opastai, etgo ellendä
sidä.
11"Todeh, todeh sanon sinule: müö pagizemmo
sidä, midä tiijämmö, da tuommo ilmi, midä olemmo
nähnüh, no tüö etto ota vastah meijän sanoi. 12Tüö
ku etto uskone, konzu minä pagizen teile tämän
muailman dieloloih näh, kuibo tüö voitto uskuo,
konzu pagizen taivahallizih näh! 13Niken ei ole
noussuh taivahah paiči händü, kudai on tänne tulluh
taivahaspäi, Ristikanzan Poigua, kudai on taivahas.
14"Kui Moisei elämättömäs muas nosti korgiele
mavon, muga i Ristikanzan Poigua on ülendettävü,
15anna jogahine, ken uskou häneh, suas ilmanigäzen
elaijan. 16Jumal, kačo, on suvainnuh muailmua muga
äijäl, ga on andanuh ainavon Poijan: ku ni üksi
häneh uskojis ei joudus häviemizeh, a suas
ilmanigäzen elaijan.
17"Ei Jumal tüöndänüh Poiguadah muailmah sidä
suudimah, a tüöndi sidä piästämäh. 18Ken uskou
häneh, sidä ei suudita, no se, kudai ei usko, jo on
suudittu, ku häi ei uskonuh Jumalan ainavon Poijan
nimeh. 19Suudo nojavuu sih: valgei tuli muailmah, a
rahvas omien pahoin ruadoloin täh enämbäl suvaičči
pimiedü kui valgiedu. 20Ken luadiu pahua, se vihuau
valgiedu: häi ei tule valgieh, ku hänen pahat ruavot
ei tuldas nägüvih. 21No se, ken noudau toven jälgii,

hänen halduh. [36]Ken uskou Poigah, sil on ilman-
igäine elaigu, no ken ei kuundele händü, se ei piäze
elaigua nägemäh, a Jumalan viha püzüü hänen piäl.

Jiesus da samarialaine naine

4 Jiesus sai tiediä fariseiloin kuulluon, buito häi
keräi iččeh ümbäri enämbän opastettavii da valatti
rahvastu enämbän kui Iivan [2]– todeh, häi iče ei
valatannuh, a hänen opastettavat valatettih. [3]Sen
jälgeh häi lähti Juudein čupulpäi da meni uvvessah
Galilein muale. [4]Hänel pidi matkata Samarian kauti.
[5]Matkal Jiesus tuli Samarian Sikar-nimizeh linnah.
Sen lähil oli muapalstu, kuduan Juakoi oli andanuh
Joosif-poijale, [6]i sie oli Juakoin silmükaivo. Dorogas
väzünüönnü Jiesus istuvui kaivolluo. Oli keski-
päivänaigu*, kuvven čuasun mail.
[7]Üksi samarialaine naine tuli viele, i Jiesus sanoi
hänele: "Anna minule juvva." [8]Opastujat oldih
mendü linnah süömistü ostamah. [9]Naine sanoi:
"Sinähäi olet jevrei, kuibo sinä voit pakita juvva
samarialazel naizel?" Jevreit, näit, nikonzu ei olla
kosketuksis samarialazienke.
[10]Jiesus sanoi naizele: "Sinä ku tiedäzit, min
Jumal andau lahjakse, da ku tiedäzit, ken sinul
pakiččou juvva, sinä iče pakiččizit hänel, i häi sinule
andas eläviä vettü." [11]Naine sanoi: "Hüvä ristikanzu,
eihäi sinul ole ast'ettugi, a kaivo on süvä. Kuspäibo
sinä ottazit eläviä vettü? [12]Ethäi ole suurembi
Juakoi-ižiä, kudai andoi meile tämän kaivon? Häi
iče joi tämän kaivon vettü, täs kaivospäi juodih
hänen poijat da i hänen karjugi." [13]Jiesus vastai
hänele: "Sidä, kudai juou tädä vettü, rubieu uv-

*4:6 Sanua 'keskipäivänaigu' ei ole algutekstas.

vessah juotattamah, [14]vai ken juou minun annettuu
vettü, sidä enämbi nikonzu ei juotata. Sit vies,
kuduan minä annan, häneh roih silmükaivo, kuduas
rubieu nouzemah ilmanigäzen elaijan vettü."
[15]Naine sanoi: "Hüvä ristikanzu, anna minule sidä
vettü. Sit minuu ei rubie enämbi juotattamah, eigo
minul enämbi pie kävvä tänne viele."
[16]Jiesus sanoi hänele: "Mene kuču tänne
ukkuodas." [17]"Ei minul ole ukkuo," vastai naine.
Jiesus sanoi: "Toven sanoit: ei sinul ole ukkuo.
[18]Viizi ukkuo sinul oli, i se, kuduanke nügöi elät, ei
ole sinun ukkos. Täs pagizit tottu." [19]Naine sanoi:
"Ižändü, minä näin, sinä olet Jumalan viestinsuattai.
[20]Meijän tuatot kumardeltihes da molittihes Jumalale
täl mäil, a tüö* sanotto: Jerusalimas on se kohtu,
kus pidäü moliekseh." [21]Jiesus vastai: "Usko minuu,
naine, tulou aigu, konzu tüö etto molei Tuatale täl
mäil, ettogo Jerusalimas. [22]Tüö kumardeletto
moizele, kuduadu iče etto tunne. Müö kumardelem-
mo hänele, kuduadu tunnemmo, ku piäzendü tulou
jevreilöispäi. [23]Roih aigu – i se on jo tulluh – konzu
tozi molijat molitahes Ižäle hengel i tovel. Semmozii
molijii Ižä tahtou. [24]Jumal on hengi, i sen täh niil,
kuduat hänele molitahes, pidäü moliekseh hengel i
tovel."
[25]Naine sanoi: "Messia tulou, sen minä tiijän." –
Messia se on Hristos. – "Konzu häi tulou, häi sanou
meile kaiken." [26]Jiesus sanoi: "Minä se olen, minä,
kudai pagizou sinunke täs."
[27]Juuri sil keskie opastettavat tuldih sinne. Heidü
hämmästütti, ku Jiesus pagizi naizenke, no üksikai
niken ei küzünüh, midä häi tahtoi da mikse häi
pagizi naizenke. [28]Naine jätti veziastien sih, meni

---

*4:20 'Tüö', se on jevreit.

linnah i sanoi rahvahale: 29"Tulgua kaččomah miestü,
kudai saneli minule kai, midä minä olen ruadanuh!
Eigo häi olle Hristos?" 30Rahvas lähtiettih linnaspäi
i tuldih Jiesukselluo.
31Sil välii opastujat sanottih Jiesuksele: "Rabbi,
tule süömäh." 32No häi sanoi heile: "Minul on
süömistü, kuduadu tüö etto ni tiijä." 33Opastujat
paistih keskenäh: "Ollougo kentahto tuonnuh hänele
süömistü?" 34No Jiesus jatkoi: "Minun süömizennü
on täüttiä minun tüöndäjän tahto da luadie hänen
ruado loppussah. 35Tüö sanotto: 'Vie on n'elli kuudu
leikkavoh.' Minä sanon: Kačokkua iččettös ümbäri!
Pellot jo ollah sualistunnuot leikattavakse. 36Leik-
kuaju jo nügöi suau palkan, häi keriäü uudistu
ijänkaikkizeh elaigah, i külväi voi ihastella ühtes
leikkuajanke. 37Täh pädöü sanondu: 'Üksi külväü,
toine leikkuau.' 38Minä tüönin teijät leikkuamah sidä,
min täh tüö etto nähnüh vaivua. Toizet ruattih
ruado, no tüö piäzettö leikkuamah sualehii, kuda-
mien kazvattajes hüö nähtih vaivua."
39Äijät tuan samarialazen linnan eläjis uskottih
Jiesukseh, ku kuultih naizen sanat: "Häi saneli
minule kaiken, midä minä olen ruadanuh." 40Konzu
samarialazet tuldih Jiesukselluo, hüö pokoroittihes
jiämäh händü heijällüö, i häi jäigi sinne kahtekse
päiviä. 41Jiesuksen sanoin kuultuu enämbät i
enämbät uskottih häneh, 42i hüö sanottih naizele:
"Nügöi enämbi emmo usko vaiku sinun sanoin täh.
Müö iče saimmo kuunelta händü da tiijämmö, häi
on todeh muailman piästäi."

Jiesus piästäü kuningahan virguniekan poijan

43Kahten päivän mendüü Jiesus lähti siepäi
Galileih. 44Häi, näit, iče oli sanonuh: "Ei pietä

kunnivos omal kodimual Jumalan viestinsuattajua."
45Konzu häi sit tuli Galileih, galileilazet otettih
händü vastah hüväl mielel. Hüögi, näit, oli käüdü
Jerusalimah pruazniekkah da sie nähtü, midä Jiesus
pruazniekan aigah oli luadinuh.
46Jiesus uvvessah tuli Galilein Kuanah, kus häi oli
muuttanuh vien viinakse. Kapernaumas oli kunin-
gahan virguniekku, kuduan poigu oli voimatoi. 47Ku
häi kuulusti Jiesuksen tulluon Juudiespäi Galileih,
häi lähti Jiesukselluo da pokoroičči händü tulemah
da piästämäh hänen poigua, kudai oli kuolendan
pardahal. 48Jiesus sanoi hänele: "Tüö sini etto usko,
kuni etto nähne tunnus- da kummeksittavii rua-
doloi." 49No virguniekku pokoroiččihes: "Ižändü, tule,
kuni poigu ei kuolluh." 50Sit Jiesus sanoi: "Mene
kodih. Poigas on terveh."
Mies uskoi, midä Jiesus sanoi hänele, i lähti.
51Matkal hänele vastah tuldih hänen abulazet,
sanottih hänele: "Poigas tervehtüi." 52Mies küzüi heil,
mil aigua poigu oli alganuh toibuo, i hüö vastattih:
"Egläi seiččemendel čuasul läülen lähti." 53Sit tuattah
ellendi, se rodih juuri sil keskie, konzu Jiesus sanoi
hänele: "Poigas on terveh", i häi da hänen taloin kai
vägi uskottih Jiesukseh. 54Tämä oli Jiesuksen toine
kummuruado, i tämän häi luadii konzu tuli Juu-
diespäi Galileih.

Jiesus piästäü miehen Betezdan kezoikohtas

5 Jälles tädä oli jevreilöin pruazniekku, i Jiesus
lähti Jerusalimah. 2Jerusalimas Lammasveriälöin lähil
oli kezoikohtu, kuduadu jevrein kielel sanottih
Betezdu. Sen rannoil oli viizi pačaskatostu, 3i sie
virui suuri joukko voimattomii: sogieloi, ramboi da

hullattuloi,* kuduat vuotettih vien kuohundua, [4]näit
anheli aijoitellen laskevui kezoikohtah i pani vien
kuohumah; i ken sil keskie enzimäzekse ehtii vien
kuohunduaigua mennä sinne, se piäzi tervehekse,
olibo häi mittumantahto tavvin vallas.
[5]Sie oli mies, kudai virui alasijas kolmekümmen
kaheksa vuottu. [6]Jiesus dogadii hänen sie virumas da
tiezi hänen olluon hätken voimattomannu. Jiesus
küzüi: "Tahtotgo roija tervehekse?" [7]Voimatoi sanoi:
"Ižändü, minul ei ole nikedä, ken auttas piästä
kezoikohtah sil aigua, konzu vezi kuohahtah. Ainos
konzu koittelen sinne mennä, kentahto toine
ennittäü minuu." [8]Jiesus sanoi hänele: "Nouze, ota
magavustila da astu." [9]Mies kerras rodih tervehekse,
otti magavustilan da astui.
Kačo gu se oli suovattupäivü. [10]Sentäh jevreilöin
vahnimat sanottih piästetüle: "Tänäpäi on suovattu,
sinul ei ole lubua kandua magavustilua." [11]Mies
sanoi heile vastah: "Se, ken luadii minun tervehekse,
sanoi minule: 'Ota magavustila da astu.'" [12]Sit hüö
küzüttih: "Kenbo on se mies, kudai käski sinule
ottua magavustilan da astuo?" [13]Tervehtünnüh
üksikai ei tiedänüh, ken se oli, ku Jiesus oli
kavonnuh rahvasjoukon keskeh. [14]Jälles sidä Jie-
suksele tuli vastah se mies Jumalan talois. Häi sanoi
miehele: "Sinä nügöi olet terveh. Älä enämbi luaji
riähkiä, ku sinule ei rodis midätahto pahembua."
[15]Mies lähti siepäi i sanoi jevreilöin vahnimile, kui
Jiesus oli piästänüh hänen.

---

*5:3 Täs tiähtimerkispäi 4:n javon loppussah, tädä kohtua ei ole erähis vahnembis käzikirjutuksis.

16Tämän täh jevreit ruvettih ahtistamah Jiesustu
da eččimäh hänele surmua, ku häi suovattan luadii
nengomua. 17No Jiesus sanoi heile: "Minun Ižä ainos
ruadau, ruan minägi." 18Tämä vie enämbäl lizäi heile
induo ottua Jiesuksel hengi. Häihäi rikoi ei vaiku
suovattukäskün, a kaiken lizäkse sanoi Jumalua
omakse ižäkse da sil luadii iččiedäh Jumalan
verdazekse.

**Jumalan Poijale
annettu valdu**

19Jiesus sanoi jevreilöin vahnimile nenga: "Todeh,
todeh sanon teile: ei Poigu voi nimidä luadie omua
tahtuo müö, häi luadiu vai sidä, midä on nähnüh
Ižiädäh luadimas. Midä Ižä luadiu, sidä i Poigu
luadiu. 20Ižä suvaiččou Poiguadah i ozuttau hänele
kai, midä iče luadiu; häi ozuttau Poijale vie
suurembiigi ruadoloi, moizii, kudamii kummeksitto.
21Kui Ižä nostau kuolliet da andau heile elaijan,
muga i Poigu andau elaijan, kelle häi tahtou. 22Ižä ei
suudi nikedä, a on andanuh kaiken suvvonvallan
Poijale, 23ku kaikin kunnivoittas Poigua muga, kui
kunnivoijah Ižiä. Ken ei kunnivoiče Poigua, se ei
kunnivoiče Ižiägi, kudai hänen on tüöndänüh.
24"Todeh, todeh sanon teile: ken kuundelou
minun sanua da uskou minun tüöndäjäh, sil on
igäine elos. Häi ei rodei suudittavakse, a häi on jo
piässüh surmas elokseh. 25Todeh, todeh sanon teile:
roih aigu – i se jo on nügöi – konzu kuolluot
kuultah Jumalan Poijan iänen. Net, ket kuultah,
roijah elämäh, 26ku Ižä, eloksen andai, on luadinuh
Poijasgi eloksen andajan. 27Ižä on tuaste andanuh
hänele i suvvonvallan, ku häi on Ristikanzan Poigu.
28Älgiä kummeksikkua tädä! Tulou aigu, konzu
kaikin kalmasolijat kuultah Jumalan Poijan iänen

29da nostah kalmaspäi: hüviä luadinuot – ilman-
igäzeh elokseh, pahua luadinuot – suudittavakse."

Jumalan Poijan tovendajat

30"Omua tahtuo müö minä en voi nimidä luadie.
Minä suudin sidä müö, midä kuulen, i suudo on
oigei, ku en aja omuadani tahtuo, a minuu tüön-
dänüön Ižän tahtuo ajan.
31"Ku iče sanonen toven iččeh näh, minun sanat
ei olla pädijät. 32No minun puoles tovendau toine, i
minä tiijän: sanat, kuduat häi sanou minun puoles,
ollah pädevät. 33Tüö tüönittö miehii Iivanalluo, i häi
tovenzi minuh näh. 34Ei minule ičelleni pie nimit-
tuman ristikanzan tovendustu, no minä sanon tämän
teile, anna pellastutto*. 35Iivan oli valgiel tulel palai
lampu, no tüö vai pikoi kodvazen tahtoitto ihas-
tellakseh hänen tulel.
36"Minul on tovendus, kudai on Iivanan
tovendustu tovembi: net ruavot, kuduat Ižä lepii
minule ruattavakse. Nämä ruavot, kuduat minä
luajin, tovendetah Ižiä minun tüöndäjäkse. 37Iče
Ižägi, minun tüöndäi, on tovendannuh minuh näh.
Tüö nikonzu etto ole kuulluh hänen iändü, ettogo
nähnüh hänen rožii, 38ei ni hänen sana püzü teis, ku
tüö etto usko sih, kudaman häi tüöndi. 39Tottu, tüö
tarkazeh luvetto kirjutuksii, ku duumaičetto löüdiä
niis ilmanigäzen eloksen – juuri nethäi sanotah
toven minuh näh. 40No tüö etto tahto tulla minulluo
elostu suamah.
41"En minä ota vastah rahvahan kunnivoičustu.
42Minä tiijän teijät: tüö etto suvaiče Jumalua. 43Minä

---

*5:34 Pellastus on vahnu karjalaine sana, kudai merkiččöü piäzendiä pahuos.

tulin Ižän nimes, i tüö etto ota minuu vastah. No ku
ken toine tullou omassah nimes, händü tüö otatto
vastah. 44Kuibo tüö voitto uskuo! Tüö otatto vastah
toine toizen kunnivoičuksen, i etto eči sidä kun-
nivuo, kudai tulou ühtes da ainavos Jumalaspäi.
45"Älgiä duumaikkua, minä rubien viärittämäh
teidü omani Tuatan ies. Teijän viärittäi on Moisei,
häi, kuduas tüö vuotatto abuu. 46Ku tüö uskozitto
Moiseidu, uskozitto minuugi, ku minuh näh häi on
kirjuttanuh. 47No ku tüö etto usko hänen kirjutuksih,
kuibo tüö voizitto uskuo minun sanoih!"

Jiesus süöttäü viizituhattu hengie

6 Tämän jälles Jiesus lähti Galileinjärven, toizin
sanojen, Tiberianjärven toizele puolele. 2Hänele
jälles astui suuri joukko rahvastu, ku hüö oldih
nähtü hänen kummeksittavii ruadoloi, kudamii häi
luadii voimattomii piästäjes. 3Jiesus nouzi mäin-
rindehele da istuvui opastettavienke. 4Jevreilöin
Äijänpäivän pruazniekku oli lähil.
5Jiesus nosti silmät i nägi tulemas suuren rah-
vasjoukon. Häi küzüi Hilipäl: "Kus vois ostua leibiä
heile süödäväkse?" 6Tämän häi sanoi vai sikse, ku
tahtoi tiijustella Hilipän mielii, häi, näit, iče tiezi,
midä tahtou ruadua. 7Hilippü vastai: "Kahtensuan
dinuaran leivis ei rois heile palazingi hengie kohti."
8Sit üksi opastettavis, Simon-Pedrin velli Andrei,
sanoi Jiesuksele: 9"Tiä on brihačču, kudual on viizi
ozrastu leibiä da kaksi kalua. No kuibo niis täüdüü
nenga suurele joukole?" 10Jiesus sanoi: "Käske
kaikkii istuvumah." Sil kohtal oli rehevü nurmi,
rahvas istuvuttih muale. Sie oli läs viittütuhattu
hengie. 11Jiesus otti leivät, kiitti Jumalua i jagoi
leivät süömäh ruvennuzile. Muga i kalat jagoi, i
kaikin suadih muga äijin, min vai tahtottih. 12Ku

kaikin süödih küllal, Jiesus sanoi opastettavile:
"Keräkkiä kai jiännüöt süöndüpalazet, ku nimidä ei
menis sudre." [13]Muga hüö i luajittih, i viijes ozru-
leiväs kerdüi vie kaksitostu täüttü viršii palazii,
kuduat jiädih süömättäh.
[14]Rahvas ku nähtih, mittuman kummeksittavan
ruavon luadii Jiesus, hüö sanottih: "Tämä todeh on
se viestinsuattai, kuduale oli lepittü muailmah
tulemine." [15]No Jiesus tiezi, rahvas vägeh tahtotah
luadie hänes kuningahan, i sen täh häi oikkoi uv-
vessah mäile üksin.

Jiesus kävelöü vienpindua müö

[16]Ku tuli ildu, opastettavat heitüttih alah rannale,
[17]mendih veneheh i lähtiettih kohti Kapernaumua,
järven toizele puolele. Jo oli pimei, a Jiesus vie ei
tulluh heijällüö. [18]Tuuli kovah, i järvel bauhuttih
vuahtipiähizet uallot. [19]Konzu hüö oli souttu nenga
kaksikümmen viizi libo kolmekümmen stadiomiäriä*,
hüö dogadittih Jiesuksen astumas järven ualdoloi
müö da lähenemäs venehtü. Hüö pöllästüttih. [20]No
Jiesus sanoi: "Minä täs olen, älgiä varakkua." [21]Heil
oli mieli ottua händü veneheh, no sil keskie veneh
jo tuli sille rannale, kuduale oldih menos.

Eloksen leibü

[22]Tossupiännü rahvasjoukko vie oli toizel puolel
järvie. Hüö oli nähtü, sie oli olluh üksi ainavo veneh
da Jiesus ei olluh mennüh sih veneheh ühtes
opastettavienke, a nämä oldih lähtiettü ilmai händü.
[23]Tiberiaspäi ühtelläh tuli muidu venehii lähele sidä

---

*6:19 Nenga viizi, kuuzi kilometrii.

kohtua, kus Ižändü oli kiittänüh Jumalua da süöt-
tänüh rahvastu leiväl. [24]Nügöi, konzu hüö nähtih,
eigo Jiesustu, eigo opastettavii olluh sie, rahvas
mendih venehih da lähtiettih Kapernaumah eččimäh
Jiesustu.
[25]Hüö lövvettih Jiesuksen toizel puolel järvie i
küzüttih hänel: "Rabbi, konzubo sinä tulit tänne?"
[26]Jiesus vastai: "Todeh, todeh sanon teile: etto tüö
eči minuu nähtülöin kummeksittavien ruadoloin täh,
a sen täh ku saitto leibiä da söittö külläl. [27]Älgiä
tavoitelkua hävijiä süömistü, a tavoitelkua hävie-
mättömiä, sidä, kudai andau ilmanigäzen eloksen.
Sidä teile andau Ristikanzan Poigu, ku Ižä Jumal on
pannuh häneh omassah merkin." [28]Hüö küzüttih:
"Midäbo meijän on ruattavu, ku meijän ruavot oldas
Jumalan ruadoloinnu?" [29]Jiesus vastai: "Uskokkua
häneh, kuduan Jumal on tüöndänüh. Se on Jumalan
ruado."
[30]Hüö sanottih Jiesuksele: "Mittumanbo kummek-
sittavan ruavon luajit, ku müö sen nähtüü voizimmo
uskuo sinuh? Midäbo sinä luajit? [31]Meijän tuatot
süödih elämättömäs muas mannua*, kui i pühis
kirjutuksis sanotah: 'Häi andoi heile süödäväkse
leibiä taivahaspäi'." [32]Täh Jiesus vastai: "Todeh,
todeh sanon teile: ei Moisei teile andanuh taiva-
haspäi leibiä, a minun Ižä andau teile tovellistu
leibiä taivahaspäi. [33]Jumalan leibü on se, kudai tulou
taivahaspäi da andau muailmale eloksen."
[34]Hüö sanottih: "Ižändü, anna ainos meile sidä
leibiä." [35]Jiesus sanoi: "Minä olen eloksen leibü. Ken
vai tullou minulluo, se nikonzu ei ole n'älläs, i se,
ken uskou minuh, sidä enämbi nikonzu ei juotata.

---

*6:31 Mannu (2. Moisein kniigu 16:13-35) – kačo sanua Sanastos.

36 No minä sanoin teile, tüö oletto nähnüh minuu, no
üksikai etto usko. 37 Kai net, ket Ižä andau minule,
tullah minulluo, i sidä, kudai tulou minulluo, minä
en aja iäre. 38 Enhäi minä ole taivahaspäi tulluh
luadimah omani tahtuo müö, a tulin täüttämäh
tüöndäjän tahtuo. 39 I Ižän, minun tüöndäjän, tahto
on se, ku minä en kavottas ni ühtü niis, kuduat häi
on andanuh minun halduh, a jälgimäzennü päivännü
minä nostatan heijät kai. 40 Minun Ižä tahtou, ku
jogahizel, ken nägöü Poijan da uskou häneh, olis
ilmanigäine elos. Jälgimäzennü päivännü minä
nostatan hänen."
41 Jevreilöin vahnimii väčketti se, ku Jiesus sanoi:
"Minä olen se leibü, kudai on tulluh alah taivahas-
päi." 42 Hüö sanottih: "Eigo tämä olle Jiesus, Joosifan
poigu? Müö tiijämmö hänen ižän da i muaman.
Kuibo häi voibi sanuo: 'Olen tulluh taivahaspäi'?"
43 Jiesus vastai täh: "Älgiä väčkäkkiä! 44 Niken ei voi
tulla minulluo, ku Ižä, kudai tüöndi minun, ei
vedäne händü. Sen, ken tulou, minä nostatan
jälgimäzennü päivännü. 45 Jumalan viestinsuattajien
kirjutuksis sanotah: 'Hüö kaikin roijah Jumalan
opastetuikse.' Jogahine, ken on kuunelluh Ižiä da
ottanuh vastah hänen opastandan, tulou minulluo.
46 Tozi on, Ižiä niken ei ole nähnüh, vaiku häi, kudai
on tulluh Jumalalluopäi, on nähnüh Ižiä. 47 Todeh,
todeh sanon teile: se, ken uskou minuh, sil on
ilmanigäine elos. 48 Minä olen eloksen leibü. 49 Teijän
tuatot süödih elämättömäs muas mannua, a üksikai
kuoltih. 50 No tämä leibü tulou taivahaspäi, i se, ken
süöü tädä, ei kuole. 51 Minä olen tämä elävü leibü,
kudai on tulluh taivahaspäi, i se, ken süöü tädä
leibiä, eläü ijän kaiken. Leibü, kuduan minä annan,
on minun rungu. Minä annan sen, ku muailmu eläs."
52 Tämän täh sütüi suuri kiistu jevreilöin keskes.
Hüö küzeltih toine toizel: "Kuibo tai mies voibi

andua omassah rungan meile süödäväkse?" [53]Jiesus
sanoi heile: "Todeh, todeh, sanon teile: ku tüö etto
süönne Ristikanzan Poijan lihua da etto juonne
hänen verdü, teis ei ole elostu. [54]No se, ken süöü
minun lihan da juou minun veren, sil on ilmanigäine
elos, i jälgimäzennü päivännü minä nostatan hänen.
[55]Minun liha on tovelline süömine, minun veri
tovelline juomine. [56]Ken süöü minun lihan da juou
minun veren, püzüü minus, i minä püzün hänes.
[57]Ižä, kudai eläü, tüöndi minuu, i muga, kui minä
sain eloksen Ižälpäi, muga i minuspäi suau eloksen
se, ken süöü minuu.
[58]"Tämä on se leibü, kudai tuli alah taivahaspäi.
Se on toizemmoine, kui mannu, kuduadu süödih
teijän tuatot: hüö kuoltih, no se, ken süöü tädä
leibiä, eläü ilmazen ijän."
[59]Nenga Jiesus pagizi Kapernauman kerähmö-
talois, konzu häi sie opasti.

Ilmanigäzen eloksen sanat

[60]Tämän kuultuu äijät hänen opastettavis sanottih:
"Tämä on vaigei pagin. Kenbo voibi kuunella tuam-
mostu?" [61]Jiesus tiezi: hänen sanoin täh opastettavat
burbetettih keskenäh, i häi sanoi heile: "Satattaugo
tämä teidü? [62]A ku tüö nägizittö Ristikanzan Poigua
nouzemas sinne, kus häi enne oli! [63]Hengi üksin
luadiu eläväkse, lihas ei ole nimituttu hüödüü. Net
sanat, kuduat teile olen sanonuh, ollah hengi da
elos. [64]No teijän joukos on moizii, kuduat ei uskota."
Jiesus, näit, tiezi alguu müö, ket ei uskota i ken
menettäü hänen. [65]Häi jatkoi: "Sikse i sanoin teile:
niken ei voi tulla minulluo, ku se ei olle Ižän
annettu."
[66]Monet Jiesuksen opastettavis tämän jälgeh
erottih joukospäi i ei enämbiä käveltü hänenke.

[67]Jiesus küzüi niilöil kahteltostu: "Tahtottogo i tüö
lähtie iäre?" [68]Simon-Pedri vastai hänele: "Ižändü,
kenellüöbo müö menizimmö? Sinul ollah ilman-
igäzen eloksen sanat. [69]Müö uskommo da tiijämmö:
sinä olet Hristos, sen Jumalan Poigu, kudai eläü."
[70]Jiesus sanoi heile: "Ičehäi minä teijät kai kaksitostu
valličin. No üksikai üksi teis on piälimäine Kehno."
[71]Häi sanoi Simonan Iskariotan poigah näh, Juudah
näh. Hänes roih Jiesuksen menettäi, hot häi oligi
üksi niis kahtestostu.

Jiesus lehtikovan pruazniekas

7 Tämän jälles Jiesus käveli eri puolil Galilein
muadu. Juudien mual häi ei tahtonuh liikkuo, ku
jevreit ečittih tuporua tappua händü.
[2]Jevreilöin lehtikovan pruazniekku oli lähil.
[3]Jiesuksen vellet sanottih hänele: "Mene Juudieh, sit
sinun opastettavatgi suahah nähtä, mittumii ruadoloi
sinä ruat. [4]Eihäi niken pie peitos omii ruadoloi, ku
tahtonou iče olla nägüvis. Kerran on n'eruo
nengozeh, ozuta muailmale mi miehii olet." [5]Velletgi
ei uskottu häneh. [6]Jiesus sanoi heile: "Nügöi vie ei
ole minun aigu – a teile pädöü mi aigoi i olgah.
[7]Teidü muailmu ei voi vihata, a minuu se vihuau,
ku minä tovestan – sen ruavot ollah pahat. [8]Mengiä
vai tüö pruazniekale. Minä en vie lähte tälle
pruazniekale, ku minun aigu ei vie ole tulluh."
[9]Nenga häi sanoi i jäi Galileih.
[10]No konzu vellet lähtiettih pruazniekale, Jie-
susgi lähti sinne, ei rahvahan nähten, a peitoči.
[11]Pruazniekan aigua jevreilöin vahnimat ečittih
händü i küzeltih: "Kusbo se mies on?" [12]Rahvahan
keskes oli äijü čuhkettu häneh näh. Ühtet sanottih:
"Häi on hüvä mies", toizet sanottih: "Ei ole, häi

smuttiu rahvastu." [13]Silmis niken ei ruohtinuh paista
häneh näh, ku kaikin varattih jevreilöin vahnimii.
[14]Konzu pruazniekku oli puolivälis, Jiesus nouzi
Jumalan taloih i rubei opastamah. [15]Jevreilöin
vahnimat kummeksittih i sanottih: "Kuibo tai opastu-
matoi mies voibi tundie kirjutukset?" [16]Jiesus sanoi
heile: "Se, mih minä opastan, ei ole minun, a on
hänen, kudai tüöndi minuu. [17]Se, ken tahtou noudua
hänen tahtuo, se piäzöü perile, ongo opastus
Jumalas lähtenüh vai pagizengo omas ičespäi. [18]Se,
ken sanou omii duumii, tahtou ičelleh kunnivuo. No
se, ken tahtou kunnivuo omassah tüöndäjäle, pagi-
zou tottu, hänen sanois ei ole kielastustu. [19]Andoigo
Moisei teile käsküstön vai ei? No ni üksi teis ei
novva sidä. Miksebo tüö tahtotto tappua minuu?"
[20]Rahvas sanottih: "Sinus on pagan hengi. Kenbo
sinuu tahtou tappua?" [21]Jiesus sanoi vastah: "Minä
luajiin vaiku ühten ruavon, i tüö kaikin sidä kum-
meksitto. [22]Moisei andoi teile ümbärileikkavuksen*
– hot segi käskü ei ole lähtenüh Moiseispäi, a
tuattoloin tuattoloispäi – sen tüö luajitto suo
suovattangi. [23]Ku kerran ristikanzu ümbärileikatah
suovattangi, ku ei rikkuo Moisein käsküü, ga mikse-
bo sit tüö oletto vihazet minun piäle, ku minä
suovattan piästin ristikanzan ünnäh? [24]Älgiä
suudikkua sidä müö, kui se nägüü silmäl, a suudiet
tozi suvvol."

Ongo Jiesus Hristos?

[25]Erähät jerusalimalazet sanottih: "Eigo tämä olle
se, kuduadu tahtotah tappua? [26]Kaččuotto, tuos häi
pagizou ilmi, i hänele niken nimidä ei sano: olda-

*7:22 Ümbärileikkavus – kačo sanua Sanastos.

nehgo ülimäzet todeh suadu tiediä hänen olevan
Hristos? [27]Täh mieheh näh todeh müö tiijämmö
kugalaine häi on. Ku Hristos tulou, niken ei tiijä
kugalaine häi on."
[28]Konzu Jiesus opasti Jumalan talois, häi pagizi
koval iänel: "Tüö tiijättö, ken minä olen, da kuspäi
minä olen. En tulluh omani tahtos. Minuu tüöndi
häi, kudai on tozi. Tüö etto händü tunne, [29]no minä
tunnen hänen, ku olen tulluh hänellüöpäi da ku häi
on tüöndänüh minuu." [30]Heil oli mieli ottua kiini
händü, no niken ei ruohtinuh mennä käzin, ku
hänen aigu ei vie tulluh. [31]Moni ristikanzu sen tilah
uskoi häneh. Hüö sanottih: "Konzu Hristos tulou,
tovelgo luadinou enämbän kummeksittavii ruadoloi,
ku min on tämä luadinuh."
[32]Ku fariseit kuultih rahvahan pagizevan täh
tabah Jiesukseh näh, hüö da ülimäzet papit tüöttih
omassah miehii händü ottamah kiini. [33]Jiesus sanoi:
"Vähäzen aigua minä vie olen teijällüö. Sit menen
hänellüö, kudai tüöndi minuu.[34]Tüö ečittö minuu, vai
etto lövvä; i tüö etto piäze sinne, kus minä olen."
[35]Jevreilöin vahnimat küzeltih toine toizel:
"Kunnebo häi tahtou mennä? Kus müö händü
emmo vois löüdiä? Šuorieugo häi lähtemäh meigä-
läziellüö, kuduat eletäh gretsieläzien keskes, da
opastamah gretsieläzii? [36]Midäbo häi tahtoi sanuo
sanoil: 'Tüö ečittö minuu, no etto lövvä', da 'Tüö
etto piäze sinne, kus minä olen'?"
[37]Pruazniekan jälgimäzennü, suurennu päivännü
Jiesus seizoi da pagizi koval iänel: "Kedä ku
juotatannou, se tulgah minulluo i juogah. [38]Ken
uskou minuh, sen süväimes, kui on sanottu Pühis
kirjutuksis, ruvetah virduamah elävän vien jovet."
[39]Tämän häi sanoi Hengeh näh, kudai suadas häneh
uskojat. Pühä Hengi ku vie ei olluh tulluh, ku
Jiesustu vie ei oldu ülendettü.

vierahan mužikanke maguamas. 5Moisei on käsküs-
tös sanonuh meile: tämämmoizii pidäü kivil pergua
surmassah. Midäbo sinä sanot?" 6Hüö paistih nenga,
ku tahtottih oppie Jiesuksen mielii da sen jälgeh
viärittiä händü.
No Jiesus kumardui i kirjutti sormel muah.
7Konzu hüö prižmittih hänel vastavustu, häi oigeni i
sanoi: "Se teis, kudai ei ole luadinuh riähkiä,
lükäkkäh enzimäzen kiven." 8Häi uvvessah kumardui
i kirjutti muah. 9Ku viärittäjät kuultih Jiesuksen
sanat da ku südämeči tunnustettih omassah viärüön,
hüö lähtiettih iäres toine toizen jälles, vahnimat
enzimäzinnü. Sih jäi vai Jiesus da naine. 10Jiesus
nouzi püstüi, ei nähnüh nikedä paiči naistu i küzüi
hänel: "Naine, kusbo ollah sinun viärittäjät? Eigo
niken suudinuh sinuu?" 11"Ižändü, ei niken", vastai
naine. Jiesus sanoi: "En minägi suudi sinuu. Mene
da enämbi älä luaji riähkiä."

Muailman valgei

12Jiesus tuaste pagizi rahvahale da sanoi: "Minä
olen muailman valgei. Ken noudau minuu, se ei astu
pimies, hänel on eloksen valgei."
13Fariseit sanottih hänele: "Sinä iče tovestat iččeh
näh, ei sinun sanat olla pädijät." 14Jiesus vastai: "Hot
minä iče tovestan iččeh näh, minun sanat ollah
tottu, ku tiijän, kuspäi olen tulluh da kunne menen.
A tüö etto tiijä, kuspäi minä tulen da kunne menen.
15Tüö suuditto kui ristikanzat, minä en suudi nikedä.
16A ku suudinnen, minun suudo on oigei, ku minä
en ole üksin, minunke on Ižä, kudai minuu tüöndi.
17Sanotahhäi teijän käsküstösgi, kahten hengen
tovestus on pädii. 18Minä tovestan iččeh näh, da i
Ižä, kudai tüöndi minuu, tovestau minuh näh."
19"Kusbo sinun Ižäs on?" küzüttih hüö. Jiesus vastai:

"Tüö etto tunne minuu, ettogo minun Ižiä. Ku tundizitto minuu, tundizitto Ižiägi."
[20]Tämän paginan Jiesus pidi konzu opasti rahvastu Jumalan taloin pihal uarrehlippahalluo. Niken ei ottannuh händü kiini, ku hänen aigu ei vie olluh tulluh.

"Minä lähten iäre"

[21]Toizen kerran rahvahanke paistes Jiesus sanoi:
"Minä lähten iäre. Sit tüö ečittö minuu, no kuoletto
omittos riähkih. Kunne minä menen, sinne tüö etto
piäze." [22]Jevreilöin vahnimat kummeksittihes: "Ei
taki häi šuorie iččiedäh tappamah, ku sanou: 'Kunne
minä menen, sinne tüö etto piäze'?" [23]Jiesus sanoi
heile: "Tüö oletto alahua, minä ülähiä. Tüö kuulutto
täh muailmah, no minä en kuulu täh muailmah.
[24]Sen täh sanoin teile: tüö kuoletto omittos riähkih.
Minä olen se, ken olen* – ku etto uskone, kuoletto
omittos riähkih." [25]"Kenbo sit olet?" küzüttih hüö.
Jiesus vastai: "Se, kenekse teile olen sanonuh iččie
alguu müö. [26]Minul on teih näh äijü sanomistu, da
äijäs minun on teidü suudittavu. No minun tüöndäi
pagizou tottu, a minä vai sanon muailmale sen, min
minä olen kuulluh hänelpäi."
[27]Jiesus pagizi Ižäh näh, ga hüö ei ellendettü.
[28]Sikse Jiesus jatkoi: "Konzu tüö ülendättö
Ristikanzan Poijan, sit tüö ellendättö – minä olen
se, ken olen, engo nimidä luaji omua himuo müö, a
pagizen muga, kui Ižä on opastannuh minuu. [29]Häi,

---

*8:24 Algutekstan sanondu "minä olen se, ken olen" vihjuau Jumalan nimeh. 2. Moisein kniigu 3:14. Onnuako Jiesus tarkoitti hänen olevan Hristos. Kačo: Iivan 8:28, 13:19.

kudai tüöndi minuu, on minunke. Häi ei jättännüh
minuu üksin, ku minä luajin kai hänen mieldü müö."
30 Konzu Jiesus nenga pagizi, moni uskoi häneh.

Abraaman lapset

31 Niile jevreilöile, kuduat uskottih nügöi häneh,
Jiesus sanoi: "Ku püzünettö minun sanas, tüö todeh
oletto minun opastettavat. 32 Tüö opastutto tundemah
toven, tozi andau teile oman vallan." 33 Hüö vastattih
hänele: "Müö olemmo Abraaman jälgeläzii, emmo
nikonzu ole olluh nikenen orjat. Kuibo sinä voit
sanuo: 'Tüö piäzettö omale vallale?'" 34 Jiesus vastai:
"Todeh, todeh sanon teile: jogahine, ken luadiu
riähkiä, se on riähkän orju. 35 Orju ei püzü talois
ilmastu igiä, a poigu püzüü. 36 Ku Poigu piästäü
teijät, tüö oletto omassas vallal. 37 Minä tiijän – tüö
oletto Abraaman jälgeläzet. I üksikai tüö tahtotto
tappua minuu, ku minun sana ei sua teis tilua.
38 Minä pagizen sidä, midä olen nähnüh Ižällüö – a
tüö luajitto sidä, midä omattos ižäl tiijokse saitto."
39 Hüö vastattih Jiesuksele: "Meijän ižä on
Abraam." Jiesus sanoi: "Ku olizitto Abraaman
lapset, tüö ruadazitto Abraaman ruadoloi. 40 No
nügöi tüö tahtotto tappua minuu, ristikanzua, kudai
teile sanoi toven, sen, min Jumalalpäi kuuli. Muga
Abraam ei luadinuh. 41 Tüö luajitto samah tabah kui
teijän ižä."
Hüö sanottih: "Müö emmo ole huoran poigii.
Meil on üksi tuatto, Jumal." 42 Täh Jiesus vastai: "Ku
Jumal olis teijän ižä, tüö suvaiččizitto minuu, ku
olen lähtenüh Jumalaspäi da tulluh tänne. En minä
omani himol ole tulluh, a häi tüöndi minuu.
43 Miksebo tüö etto ellendä minun paginua? Sen täh,
ku etto voi ni kuunella, midä minä sanon. 44 Tüö
oletto lähtenüh Kehnospäi. Häi on teijän tuatto, i

hänen himuo tüö tahtotto müvvittiä. Kehno on
alguu müö olluh piäniekku. Toves häi ei ole
püzünüh, ku hänes ei ole tottu. Konzu häi kie-
lastelou, häi tovessah pagizou omuadah, ku on
kielastelii da kielastuksen ižä. [45]No minuu tüö etto
usko, ku minä pagizen tottu. [46]Olengo minä luadinuh
riähkiä? Voigo ken teis sen tovendua? A ku paissen
tottu, miksebo etto usko minuu? [47]Se, ken on
Jumalaspäi, kuulou midä Jumal pagizou. Tüö etto
kuule, ku etto ole Jumalaspäi."

Jiesus da Abraam

[48]Jevreit sanottih Jiesuksele: "Emmogo müö tottu
pagize: sinä olet samarialaine, i sinus on paha hengi.
Eigo muga olla dielot?" [49]Jiesus vastai: "Ei minus ole
pahua hengie. Pien kunnivos Ižiä, a tüö huigailetto
minuu. [50]En eči kunnivuo ičelleni, no on toine, kudai
eččiü minule kunnivuo i suudii. [51]Todeh, todeh
sanon teile: ken noudau minun sanua, se ei näi
surmua nikonzu."

[52]Jevreit sanottih hänele: "Nügöi on kai selvü:
sinus on paha hengi. Abraam on kuolluh, viestin-
suattajat tuaste, a sinä sanot: 'Ken noudau minun
sanua, sille nikonzu ei tule surmu vastah.' [53]Sinägo
sit olet suurembi kui meijän Abraam-ižä? Häi on
kuolluh, kuolluot ollah i viestinsuattajat. Kenennübo
sit iččiedäs piet?"

[54]Jiesus vastai: "Ku minä iče ülendännen omani
kunnivuo, se kunnivo ei ole nimittumas hinnas. No
minun kunnivuo kohottau Ižä, häi, kuduadu tüö
sanotto omakse Jumalakse. [55]Tüö etto ole opas-
tunnuh händü tiedämäh, a minä tiijän hänen. Ku
sanozin: 'En tiijä händü', olizin kielastelii kui i tüö.
No minä tiijän hänen da novvan hänen sanua.

56Teijän tuattas, Abraam, oli ihastuksis, ku roihes
nägemäh minun päivän. Häi nägi sen i ihastelih."
57Jevreit sanottih hänele: "Et ole i viijen-
kümmenen vuvven igäine, a butto ku olet nähnüh
Abraamua!" 58Jiesus vastai: "Todeh, todeh sanon
teile: enne ku Abraam oli, olin minä." 59Sit hüö
allettih kerätä kivii, ku tahtottih lükkie häneh, no
Jiesus vältüi heijän silmispäi i lähti Jumalan
taloispäi.

Jiesus piästäü sogiennu suavun

9 Dorogupieles Jiesus nägi ristikanzan, kudai oli
sogei suandua müöte. 2Opastettavat küzüttih hänel:
"Rabbi, kenbo azui riähkiä, ku häi on suadu
sogiennu? Ičego häi vai hänen vahnembat?" 3Jiesus
vastai: "Eigo häi, eigo hänen vahnembat. Muga on
roinnuhes, ku Jumalan ruavot tuldas hänes nägüvih.
4Nügöi, kuni vie on päivü, minul pidäü ruadua sen
ruadoloi, kudai on minuu tüöndänüh. Tulou üö, i sit
niken ei voi ruadua. 5Kuni olen muailmas, minä
olen muailman valgei." 6Nämien sanoin sanottuu
Jiesus sülgi muah, luadii sülles ligarozmoin, voideli
sil sogien silmii 7i sanoi: "Mene Siloaman külvendü-
kohtah da pezevü." – Siloam meikse on "tüönettü".
– Mies meni, pezevüi i tuli siepäi nägijännü.
8Sit miehen susiedat i toizetgi, kuduat enne oldih
nähtü händü da tiettih händü pakiččijannu,
kummeksittih: "Eigo tämä ole se samaine, kudai
istui pakiččemas?" 9Ühtet sanottih: "Se samaine
mies", a toizet sanottih: "Ei ole se, rožis vai koskeh."
No iče häi sanoi: "Minä se olen." 10Hüö küzüttih
hänel: "Kuibo rubeit nägemäh?" 11Häi vastai: "Se
mies, kuduadu kučutah Jiesuksekse, luadii liga-
rozmoidu, voideli sil minun silmii da sanoi: 'Mene

Siloaman külvendükohtah da pezevü.' Minä menin
da pezevüin, sit rubein nägemäh." 12"Kusbo se mies
on?" küzüttih hänel, no häi vastai: "En tiijä."

Fariseit küzelläh piästettüü

13Mies, kudai oli olluh sogiennu, viedih fari-
seiloilluo. 14Oli suovattupäivü, konzu Jiesus luadii
ligarozmoin da avai miehel silmät. 15Fariseitgi
küzüttih miehel, kui häi rubei nägemäh, i mies
saneli: "Häi pani ligarozmoidu silmil, sit kävüin
pezevümäh, i nügöi minä näin." 16Sit erähät fariseit
sanottih: "Se mies ei voi olla Jumalan tüöttü, ku ei
novva suovattukäsküü." Toizet sanottih: "Voinnougo
riähkähine ristikanzu luadie nengomii kummii?"
Tämän täh sütüi kiistu heijän keskes. 17Sit hüö
uvvessah küzüttih sogiel: "Midä mieldü sinä iče olet
häneh näh? Sinunhäi silmät häi avai." Mies vastai:
"Häi on Jumalan viestinsuattai."
18Jevreilöin vahnimat üksikai ei uskottu miehen
olluon sogiennu da ruvennuon nägemäh, kuni ei
kučuttu sinne hänen vahnembii. 19Hüö küzüttih
vahnembil: "Ongo tämä teijän poigu, kuduah näh
sanotto, buite häi rodihes sogiennu? Kuibo häi
nügöi voibi nähtä?" 20Vahnembat sanottih: "Häi on
meijän poigu, i häi oli suadu sogiennu, sen müö
tiijämmö. 21No sidä emmo tiijä, kui häi nügöi voibi
nähtä, emmogo sidä tiijä, ken hänele andoi silmät.
Küzükkiä händü iččiedäh, häi on täüzigäine, anna
häi sanou omah iččeh näh." 22Hüö varattih jevreilöin
vahnimii, sen täh hüö sanottih nenga. Näit jevreit jo
ielpäi oldih sovittu eroittua kerähmötaloispäi joga-
histu, ken pidäü Jiesustu Hristoksennu. 23Tämän täh
vahnembat sanottih: "Häi on täüzigäine, küzükkiä
hänel."

24Hüö kučuttih uvvessah miestü, kudai oli olluh
sogiennu. Fariseit sanottih hänele: "Lubua Jumalan
ies sanuo tottu! Müö tiijämmö – se mies on riäh-
kähine." 25Mies vastai: "Ongo häi riähkähine, sidä en
tiijä. No sen tiijän: olin sogiennu, a nügöi näin."
26Hüö küzeltih: "Midäbo häi sinulles luadii? Kuibo
häi andoi sinule silmät?" 27Mies vastai: "Johäi minä
teile sen sanoin, a tüö etto kuunelluh. Miksebo tüö
sen tahtotto kuulta uvvessah? Palaugo teijängi mieli
roita hänen opastettavikse?" 28Hüö nagrajen vas-
tattih hänele: "Sinä hänen opastettavu olet, müö
olemmo Moisein opastettavat. 29Müö tiijämmö:
Jumal pagizi Moiseile, no mittumua juurdu on tai
mies, sidä emmo tiijä." 30"Tämähäi on kummu",
sanoi mies, "ku etto tiijä, kuspäi häi on – a häi
andoi minule silmät. 31Senhäi müö tiijämmö – Jumal
ei kuule riähkähizii, no mostu, kudai kunnivoittau
händü da eläü hänen tahton mugah, sidä häi kuu-
lou. 32Igänäh ei ole kuultu, ku sogiennu suavule
kentahto olis andanuh silmät. 33Ku häi ei olis
Jumalan tüöttü, häi ei vois nimidä luadie." 34Sit hüö
sanottih: "Sinä olet suandua müö riähkähine, umbi-
riähkähine mies – i sinä rubiet meidü opastamah!"
Hüö ajettih mies iäre.
35Jiesus kuuli, kui mies oli ajettu pihale, i konzu
tämä tuli hänele vastah, küzüi: "Uskotgo Jumalan
Poigah?" 36"Ižändü, kenbo häi on?" küzüi mies.
"Sano, ku voizin uskuo häneh." 37Jiesus sanoi: "Sinä
jo olet nähnüh händü. Häi on täs i pagizou
sinunke." 38"Minä uskon, Ižändü", sanoi mies i
polvistui muah hänen edeh.
39Jiesus sanoi: "Minun tulendu täh muailmah
koiduu sille suvvokse: sogiet ruvetah nägemäh,
nägijät sogenemah." 40Erähät fariseit, kuduat oldih
lähil, tämän kuultuu küzüttih: "Midä! Olemmogo
müögi sogiet?" 41Jiesus vastai: "Ku tüö olizitto sogiet,

teidü ei viäritettäs riähkis, no tüö sanotto: 'Müö
näimmö', i sen täh riähkü jiäü teih."

Hüvä paimoi

10 "Todeh, todeh sanon teile: se, ken ei mene
lammassuojah veriän kauti, a murdavuu sinne
toizielpäi, on varras da rozvo. 2Se, ken menöü
veriän kauti, on lambahien paimoi. 3Hänele
vardoiččii avuau veriän, i lambahat kuunellah hänen
iändü. Häi kuččuu omassah lambahii nimeten da
vedäü net välläle. 4Konzu häi laskou lambahat
välläle, iče astuu iel, i lambahat astutah hänele
peräh, ku hüö tundietah hänen iänen. 5Vierahal
peräh net ei lähtietä, a juostah hänespäi pagoh, ku
hüö ei tundieta hänen iändü."
6Jiesus sanoi heile tämän arbavuspaginan, no hüö
ei ellendettü mih niškoi se oli. 7Sen täh Jiesus jatkoi:
"Todeh, todeh sanon teile: minä olen lambahien
veräi. 8Net kai, ket on tuldu enne minuu, ollah
varrastajat da rozvot, i lambahat ei kuuneltu heidü.
9Minä olen veräi. Se, ken tulou südämeh minun
kauti, pellastuu. Häi voibi tulla da i mennä, i häi
löüdäü süöndükohtan. 10Varras tulou vaiku varrasta-
mah, tappamah da hävittämäh. Minä tulin andamah
elostu, üllinküllistü elostu.
11"Minä olen hüvä paimoi, kudai panou omassah
hengen lambahien puoles. 12Palkalaine ei ole toven
paimoi, eigo lambahat olla hänen omassah, i nähtüü
hukan tulemas lammaskarjah, jättäü karjan da
pagenou. Hukku sordau lambahii, i hajoittau karjan.
13Paimoi pagenou, ku häi on palkalaine, palkatul
paimoil oldahes libo äldähes lambahat.
14"Minä olen hüvä paimoi. Minä tiijän omani
lambahat i hüö tiijetäh minuu, 15kui Ižä tiedäü
minuu da minä tiijän Ižiä. Minä annan hengen

lambahien puoles. 16Minul on i toizii lambahii, ku-
duat ei olla täs lammassuojaspäi, no i niidü minul
pidäü viettiä. Net kuultah minun iäni, da muga i on
üksi karju da üksi paimoi.
17"Ižä suvaiččou minuu, ku annan hengen sen
uvvessah suamizen täh. 18Niken sidä minul ei kiško,
sen iče annan iäre. Minul on omani valdu andua se
da valdu ottua se järilleh. Muga Ižä käski minule
luadie."
19Nämien sanoin sanottuu jevreilöin keskes
uvvessah sütüi kiistu. 20Äijät heis sanottih: "Hänes
on paha hengi, häi ei ole tävves mieles. Midäbo tüö
händü kuundeletto?" 21Erähät sanottih: "Nenga ei
pagize se, kes on paha hengi. I voisgo paha hengi
andua sogiele silmät?"

Jevreit hüllätäh Jiesus

22Oli talvi, i Jerusalimas piettih Jumalan taloin
uvvistamispruazniekkua. 23Konzu Jiesus käveli Juma-
lan taloin pihal Solomonan pačaskatokses, 24rahvas
kerrüttih hänes ümbäri i küzüttih: "Hätkengo sinä
meidü kiuzannet? Ku ollet Hristos, sano se oigieh."
25Jiesus vastai: "Johäi minä sen olen sanonuh
teile, no tüö etto usko. Ruavot, kuduat minä luajin
Ižän nimes, tovestetah minuh näh. 26Tüö üksikai etto
usko, ku etto ole minun lambahat, kui jo sanoin
teile. 27Minun lambahat tundietah minun iäni, i minä
tunnen heijät, i hüö astutah minun peräs. 28Minä
annan heile ilmanigäzen eloksen. Hüö ni ilmazes ijäs
ei jovvuta hävitükseh, eigo niken heidü kiško minun
käzis. 29Ižä, kudai minule heidü andoi, on kaikkii
toizii suurembi, i niken ei voi kiškuo heidü Ižän
käzis. 30Minä da Ižä olemmo ühtü."
31Jevreit tuaste ruvettih keriämäh kivie ku pergua
kivilöil Jiesustu. 32Jiesus sanoi heile: "Minä teijän

silmis olen mondu hüvüttü luadinuh, kuduat ollah
Ižäspäi. Kudaibo niis on se, kuduan täh tüö lükittö
minuh kivilöi?" 33 Jevreit vastattih: "Müö emmo sinuh
nimittuon hüvüön täh kivilöi lüki, a Jumalan
nagrandan täh i sen täh, ku sinä piet iččiedäs
Jumalannu, hot olet ristikanzu."
34 Jiesus vastai: "Eigo teijän käsküstöh ole
kirjutettu: 'Minä sanoin: tüö oletto jumalat'?
35 Niilöi, kuduat kuultih Jumalan sanan, sanotah
tämän mugah jumaloikse, i eihäi pühät kirjutukset
roija tühjäkse. 36 Ižä valličči minuu i tüöndi minuu
muailmah. Kuibo sit tüö voitto sanuo, buiteku
nagran Jumalua, sen täh ku sanoin: 'Olen Jumalan
Poigu'? 37 Ku en ruadane Ižän ruadoloi, älgiä
uskokkua minuu. 38 No ku ruadanen, uskokkua rua-
doloih, hot minuh etto uskosgi. Sit vai tüö opastutto
ellendämäh, Ižä on minus, a minä olen Ižäs."
39 Jevreit tuaste opiteltih ottua Jiesustu kiini, no
häi livahtih heijän käzis.
40 Jiesus uvvessah meni Jordanjoven toizele
puolele, sinne, kus Iivan enne oli valattanuh
rahvastu. Häi jäi sinne vähäzekse aigua, 41 i hänellüö
tuli äijü rahvastu. Hüö sanottih: "Iivan ei luadinuh
ni ühtü kummeksittavua ruaduo, no kai, midä häi
saneli täh mieheh näh, on tozi." 42 Sie äijät uskottih
Jiesukseh.

Jiesus nostattau Luazarin

11 Eräs Luazari-nimelline mies oli voimatoi. Häi
eli Betanies, sit samazes küläs, kus elettih Maria da
tämän sizär Marpu. 2 Maria oli se samaine, kudai
voideli Ižändän jallat hajuvoil da pühkii net tukil, a
lažii Luazari oli hänen velleh.
3 Luazarin sizäret tüöttih Jiesuksele viesti: "Ižändü,
se kedä sinä suvaičet, on voimatoi." 4 Sen kuultuu

Jiesus sanoi: "Ei tämä taudi ole kuolendakse, a on
Jumalan kunnivokse: sen kauti Jumalan Poigu suau
kunnivuo." [5]Jiesus äijäl suvaičči Marpua da hänen
sizärdü, da i Luazarii. [6]Konzu häi sai tiijon Luazarin
voimattomukses, jäi vie kahtekse päiviä sinne, kus
sil aigua piädüi olemah. [7]Sen jälgeh häi sanoi
opastettavile: "Lähtekkiämmö järilleh Juudeih."
[8]Opastettavat sanottih vastah: "Rabbi, oletgo sinä
uvvessah sinne menos? Vaste vai koiteltih sinuu
kivittiä." [9]Jiesus sanoi heile: "Päiväs on kaksitostu
čuassuu. Se, ken on päivüaijal liikkehel, ei öntästü,
ku häi nägöü tämän muailman valgien. [10]No se, ken
on liikkehel üöaigah, öntästeleh – eihäi hänes ičes
ole valgiedu."
[11]Tämän sanohuu Jiesus lizäi: "Meijän Luazari-
dovariššu uinoi, no minä lähten händü nostattamah."
[12]Opastettavat sanottih: "Ižändü, häi ku liennöü
uinonnuh, häi sit piäzöü." [13]Jiesus pagizi Luazarin
kuolendah näh, no opastettavat smietittih, häi
pagizou uinuomizeh näh. [14]Sikse Jiesus sanoi oigieh:
"Luazari on kuolluh. [15]Teijän täh olen ihastuksis, ku
en olluh sie: tämä näit lujuau teijän uskuo. Läkkiä
hänellüö." [16]Sit Homa, kuduadu vie toizin sanottih
Kaksiezekse, sanoi toizile opastujile: "Läkkiä müögi,
kuolemmo ühtes hänenke."
[17]Konzu Jiesus piäzi perile, hänele sanottih:
"Luazari jo n'elläs päivü on muas." [18]Betanii oli lähil
Jerusalimua, nenga viijentostu stadionan* piäs, [19]i
äijü jevreidü oli tulluh urostamah Marpua da
Mariadu vellen kuolenduigävis.
[20]Ku Marpu sai kuulla Jiesuksen tulendah näh,
häi lähti hänele vastah, a Maria istui kois. [21]Marpu
sanoi Jiesuksele: "Ižändü, ku olluzit tiä, velli ei ollus

---

*11:18 Nenga kolmen kilometrin piäs.

kuolluh. [22]No i nügöi uskon – Jumal andau sinule
kaiken, midä vai pakinnet." [23]Jiesus sanoi: "Velles
nouzou kuollieloispäi." [24]Marpu sanoi vastah: "Tiijän,
häi nouzou jälgimäzennü päivännü, kuollielois
nouzendupiännü." [25]Jiesus sanoi: "Minä olen kuol-
lielois nouzemine da elos. Ken uskou minuh, se
eläü, hot i kuollou, [26]i ni üksi, ken eläü da uskou
minuh, ilmazes ijäs ei kuole. Uskotgo täh?"
[27]"Uskon, Ižändü", vastai Marpu, "minä uskon – sinä
olet Hristos, Jumalan Poigu, kuduale oli lepittü tulla
muailmah."
[28]Tämän sanottuu Marpu lähti i kučui Maria-
sizärdü i peitoči sanoi: "Opastai on tiä i kuččuu
sinuu." [29]Tämän kuultuu Maria hedi nouzi i lähti
Jiesukselluo. [30]Jiesus vie ei olluh tulluh küläh, a vie
ainos oli sie, kus Marpale tuli häi vastah. [31]I jevreit,
kudamat oldih urostamas Mariadu, nähtih, kui tämä
kerras nouzi da lähti pihale, i lähtiettih hänele
peräh, reknaten händü lähtemäs kalmoile itkemäh.
[32]Sinne tulduu, kus oli Jiesus, i hänen nähtüü Maria
heitüi hänele jalgoih i sanoi: "Ižändü, ku olluzit tiä,
minun velli ei ollus kuolluh." [33]Konzu Jiesus nägi
Marian itkemäs i hänenke tulluot jevreit, kuduat
tuaste itkiettih, se händü liikutti süväinjuurii müö [34]i
häi küzüi: "Kusbo on hänen kalmu?" "Ižändü, tule
kaččomah", sanottih hüö vastah. [35]Jiesus itki.
[36]Jevreit sanottih: "Kačokkua, min armahus oli
hänelleh Luazari." [37]No erähät heis sanottih: "Häi ku
sai avata sogien silmät, eigo voinnus piästiä
Luazariigi surmas?"
[38]Pahas mieles Jiesus tuli kalmale. Se oli kallivon
kolo, kuduan suus oli kivi. [39]"Otakkua kivi iäre",
käski Jiesus, no Marpu, kuolluon sizär, sanoi hänele:
"Ižändü, häi jo tulou nenäh. Häi jo on sie n'ellättü
päiviä." [40]Jiesus vastai: "Engo ole sanonuh sinule, ku
uskonet, sit suat nähtä Jumalan kunnivon?"

41 Otettih kivi iäre kolon suuspäi, kus kuolluh
virui. Jiesus nosti silmät üläh da sanoi: "Ižä, minä
kiitän sinuu, ku olet kuulluh minuu. 42 Minä tiijän,
sinä kuulet minuu ainos, no sanoin tämän ümbäri
seizojien rahvahien täh, ku hüö uskottas: minä olen
sinun tüöttü." 43 Tämän sanottuu Jiesus kirgai koval
iänel: "Luazari, tule iäre!" 44 I kuolluh tuli kalmaspäi,
jallat i käit sidielöis, rožat paikal katetunnu. Jiesus
sanoi: "Keritäkkiä händü, anna häi menöü."

Jiesus tahtotah tappua

45 Äijät niilöis jevreilöis, kuduat oldih tuldu
Marialluo da nähtü, midä Jiesus luadii, uskottih
häneh. 46 No erähät heis mendih fariseiloilluo da sie
saneltih midä Jiesus oli luadinuh. 47 Ülimäzet papit
da fariseit kerättih kerähmö i küzüttih kerähmöl:
"Midä meil ruadua? Se mies luadiu äijän kum-
meksittavii ruadoloi. 48 Ku andanemmo vällän hänele
jatkua nämii ruadoloi, kaikin ruvetah uskomah
häneh, i sit Riiman saldatat tullah da otetah meil
sego tämä kohtu, sego kai rahvas." 49 Sit üksi heis,
Kaifu, kudai sinä vuonnu oli ülimäzennü papinnu,
sanoi: "Tüö etto ellendä nimidä. 50 Ettogo voi el-
lendiä, ku üksi mies kuollou rahvahan puoles, se on
meile parembi ku kai rahvas joudus hävitükseh?"
51 Tämä ei olluh hänen omassah mieli, a kulujan
vuvven ülimäzennü papinnu häi ennusti: Jiesuksel
pidäü kuolta rahvahan puoles, 52 ei vai sen rahvahan
puoles, a hajalleh olijoin Jumalan lapsien ühtümizen
puoles.
53 Sit päiväs lähtijen hüö otettih mieleh tappua
Jiesus. 54 Sen täh Jiesus enämbi ei kävellüh nägevis
Juudiedu müö, a siirdüi lähembäkse elottomua
kohtua. Sie Efraim-nimizes linnas häi oleksendeli
omassah opastettavienke.

55Jevreilöin Äijänpäivän pruazniekku oli lähil, i
külispäi äijät tuldih Jerusalimah enne Äijiäpäiviä
puhtastumizen menoloi pidämäh. 56Hüö ečittih
Jiesustu i paistih keskenäh Jumalan talois: "Midäbo
arbailetto? Ei onnuako häi tule pruazniekale."
57Ülimäzet papit da fariseit oldih käskiettü, ku ken
tiedänöü Jiesuksen olendukohtan, sanuo heile, ku
hüö voidas ottua händü kiini.

Betanies Jiesus voijellah

12 Kuuttu päiviä enne Äijänpäivän pruazniekkua
Jiesus tuli Betanieh, kus eli Luazari, kudai oli
kuolluh i kuduan häi oli nostanuh kuollieloispäi.
2Jiesuksele sie tarittih ildaine, Marpu pidi huoldu
gostis, a Luazari oli üksi niis, kudamat süödih
Jiesuksenke. 3Maria otti kogonazen funtan puhtastu,
kallistu mirvoidu, voideli sil Jiesuksen jallat i pühkii
net kuivakse omassah tukil. Perti rodih täüzi voidien
hajuu.
4Sit Juudu Iskariot, Simanan poigu, üksi Jiesuksen
opastettavis, kudai jälličel menetti hänen, sanoi:
5"Miksebo tuadu voijettu ei müödü kolmessuas
dinuaras i d'engoi annettu köühile?" 6Häi ei tädä
sanonuh sen täh, ku pidi huoldu köühih näh, a sen
täh ku oli varrastai. Ühtehine kukkaro oli hänen
hallus, i häi otti ičelleh sinne panduloi d'engoi.
7Jiesus sanoi Juudale: "Jätä rauhah, tämän häi
ruadoi minun muahpanendah niškoi. 8Köühät ollah
teijällüö ainos, a minuu teil ei ainos ole."
9Betanieh tuli suuri joukko jevreilöi, ku hüö
kuultih, Jiesus on sie. Hüö tuldih sinne ei vaiku
Jiesuksen täh, a sengi täh, ku suas nähtä Luazarii,
kuduan Jiesus oli suannuh kuollieloispäi hengih. 10Sit
ülimäzet papit tuldih ühteh mieleh: pidäü tappua

Luazarigi, [11]ku hänen täh äijät jevreilöis mendih Jiesuksen puoleh da uskottih häneh.

Jiesus ajau raččahis Jerusalimah

[12]Tossupiän levii viesti – Jiesus on tulemas Jerusalimah. Rahvas, kuduat oldih tuldu pruazniekkah suurin joukkoloin, [13]otettih pal'man oksii da mendih hänele vastah kirgujen:

– Hošianna!
Ozitakkah Jumal sidä, ken tulou Taivahallizen
Ižändän nimes,
Izrail'an kuningas!

[14]Jiesus sai oslan i häi istuvui sille selgäh, kui on kirjutettu:

[15]– Sion-tütär*, älä varua,
sinun kuningas tulou!
Häi raččahis ajau nuorel oslal.

[16]Opastettavat sil aigua ei vie ellendettü tädä, no ku Jiesus oli ilmestünnüh omassah suuruos, hüö mustoitettih, häneh näh oli nenga kirjutettu, i hänenke oli nenga olluh.
[17]Net, ket oldih Jiesuksenke, konzu häi kučui Luazarii kalmaspäi i nostatti händü kuollieloispäi, saneltih sih näh. [18]Sen täh, ku rahvasjoukko kuuli, mittuman kummeksittavan ruavon Jiesus oli luadinuh, hüö lähtiettih hänele vastah. [19]Fariseit paistih keskenäh: "Näittögo? Ni mi ei auta. Kai muailmu juoksou hänele peräh."

---

*12:15 Sion-tütär merkiččöü Jerusaliman linnua.

Jiesus pagizou kuolendah näh

[20]Niilöin joukos, kuduat tuldih pruazniekkah
molimahes Jumalale, oli erähii gretsielazii. [21]Hüö
tuldih Hilipällüö – sen samazelluo, kudai oli Galilein
Betsaidaspäi – i sanottih: "Müö tahtozimmo nähtä
Jiesustu." [22]Hilippü meni paginale täh näh And-
reilluo, a sen jälgeh hüö mollei mendih paginale
Jiesukselluo.
[23]Jiesus sanoi heile: "Aigu on tulluh: Ristikanzan
Poigu ülendetäh. [24]Todeh, todeh sanon teile: ku
nizun jüvä ei puuttune muah da kuolle, se jiäü vaiku
ühtekse jüväkse, no ku se kuollou, se kazvattau
hüvän uudizen. [25]Ken suvaiččou omassah elaigua, se
kavottau sen, no ken vihuau omassah elaigua täl
muailmal, se säilüttäü sen ilmanigäzeh elaigah. [26]Ken
ku tahtonou olla minun käskülüäzennü, noudakkah
minuu. Kus minä olen, sie pidäü i minun käskülüäzen
olla, i Ižä pidäü hüväs luvus sidä, kudai on minun
käskülüäzennü.
[27]"Nügöi olen tuskis. Midäbo voizin sanuo? Ižä,
piästä minuu täs aijas. Ei! Juuri täh aigah näh minä
olen tulluhgi. [28]Ižä, ülendä omassas nimi!"
Sil aigua kuului taivahaspäi iäni: "Minä olen sen
ülendännüh da vie ülendän uvvessah." [29]Sil kohtal
olii rahvasjoukko kuuli iänen i sanoi: "Pühä Il'l'u
jürizi." Toizet sanottih: "Anheli pagizi hänenke." [30]Sit
Jiesus sanoi: "Tämä iäni ei paissuh minuh niškoi, a
teih niškoi. [31]Nügöi tämä muailmu on suudittavannu,
nügöi tämän muailman piämies* lükätäh vallas. [32]I
konzu minuu ülendetäh mualpäi, minä vien kaikkii

*12:31 Tämän muailman piämiehel Jiesus Hristos tarkoittau Sattanua.

iččeni luo." 33Nämil sanoil Jiesus tahtoi sanuo, mit-
tuine surmu händü vuottau.
34Rahvas sanoi Jiesuksele: "Käsküstön mugah müö
tiijämmö – Hristos on ilmanigäine. Kuibo sinä voit
sanuo, buite ku Ristikanzan Poigu on ülendettävü?
Kenbo tämä Ristikanzan Poigu on?" 35Jiesus sanoi
heile: "Vie pikoi kodvazen valgei on teijän keskes.
Matkakkua, kuni teijän keskes on valgei, ku pimei
ei tabuas teidü. Ken astuu pimies, se ei tiijä kunne
menöü. 36Kuni teil on valgei, uskokkua valgieh, ku
teis rodies valgien lapsii." Tämän sanohuu Jiesus
lähti da peitüi heis.

Rahvas ei uskota

37Hot Jiesus oli luadinuh mondu kummeksittavua
ruaduo rahvahan silmis, hüö ei uskottu häneh.
38Nenga mendih todeh Jumalan viestinsuattajan
Jesain sanat:

– Taivahalline Ižändü, kenbo uskoi meijän
sanoih?
Kellebo annettih tiediä Ižändän käzivarren vägi?

39Sen täh hüö ei voidu uskuo, ku toizes kohtua
Jesai sanou:

40– Häi sogai heijän silmät,
da luadii kovakse heijän süväimen,
ku hüö omissah silmil ei nähtäs,
eigö süväimel ellendettäs,
ku hüö ei kiänüttäs minun puoleh,
da ku minä en pellastas heidü.

41Nenga sanoi Jesai, ku oli nähnüh hänen kun-
nivon, i pagizi häneh näh.

[42]Üksikai äijät vallasolijoisgi uskottih Jiesukseh.
No ku hüö varattih fariseiloi, hüö ei sanottu nimidä,
ku heidü ei ajettas kerähmötaloispäi. [43]Rahvahan
annettuu kunnivuo hüö piettih suuremmas hinnas
kui Jumalan annettuu kunnivuo.
[44]Jiesus pagizi koval iänel: "Se, ken uskou minuh,
ei minuh usko, a uskou minun tüöndäjäh. [45]Ken
nägöü minuu, nägöü minun tüöndäjängi. [46]Minä olen
valgei, muailmah tulin sikse, ku ni üksi niis, ken
minuh uskou, ei jiäs pimieh. [47]Ken ku kuullou
minun sanat, da ku ei noudane niilöi, en minä
händü suudi. En minä tulluh muailmua suudimah, a
tulin sidä pellastamah. [48]I se, ken on minuu vastah
da ei kuule minun sanoi, hänel on suudii: se sana,
kuduan minä sanoin, suudiu hänen jälgimäzennü
päivännü. [49]En minä, näit, ole paissuh omas nimes.
Ižä, kudai tüöndi minuu, andoi käskün, midä minul
pidäü sanuo da paista, [50]i minä tiijän: hänen käskü
andau ilmanigäzen eloksen. Midä minä vai paissen,
kai on muga kui sanoi minule Ižä."

Jiesus pezöü opastettavien jallat

13 Äijänpäivän pruazniekku oli tulos, i Jiesus tiezi
sen aijan tulluon, konzu hänel pidi siirdüö täs
muailmaspäi Ižällüö. Häi oli ainos suvainnuh häneh
uskojii, kuduat oldih täs muailmas, i loppussah
suvaičči heidü.
[2]Hüö kerävüttih ildazele, i piälimäine Kehno jo
oli pannuh Juudu Iskariotale, Simonan poijale,
südämeh duuman menettiä Jiesustu. [3]Jiesus tiezi: Ižä
andoi kai hänen valdah da häi on tulluh
Jumalalluopäi da nügöi menöü hänellüö. [4]Häi nouzi
illasstolas, jaksoi piälüssovan, otti pelvahahizen
käzipaikan i pani vüöle. [5]Sit häi kuadoi vettü
pezoastieh, i rubei pezemäh opastettavien jalgoi i

pühkimäh niidü kuivakse vüöl olijal käzipaikal.
6Konzu Jiesus tuli Simon-Pedrillüö, tämä sanoi:
"Ižändü, sinägo pezet minun jallat?" 7Jiesus vastai:
"Sidä, midä minä nügöi luajin, sinä et vie ellendä,
no müöhembi sinä sen ellendät." 8Pedri sanoi
hänele: "Sinul igänäh ei sua pestä minun jalgoi!"
Jiesus vastai: "Minä ku en pesse sinuu, sinul ei ole
minunke nimidä ühtehistü." 9Sit Simon-Pedri sanoi:
"Ižändü, älä peze vai üksii jalgoi, peze i käit da piä."
10Täh Jiesus vastai: "Se, ken on pezevünnüh, on jo
puhtas. Hänel ei pie pestäkseh paiči jalgoi. I tüö
oletto puhtahat, vai etto kaikin." 11Jiesus, näit, tiezi,
ken heis on hänen menettäi, i sen täh häi sanoi:
"Tüö etto kaikin ole puhtahat."
12Konzu Jiesus oli pessüh heijän jallat, pannuh
piäle piälussovan, i istuvunnuh uvvessah ildasele, häi
sanoi heile: "Ellendättögo tüö, midä minä teile
luajiin? 13Tüö kučutto minuu Opastajakse da Ižän-
däkse, hüvin i luajitto: sehäi minä olengi. 14I ku
nügoi minä, teijän Ižändü da Opastai, olen pessüh
teijän jallat, teil tuaste pidäü pestä toine toizen
jallat. 15Minä luajiin tämän teile ku ozuttua, kui
teijän pidäu luadie. 16Todeh, todeh sanon teile: ei
käsküläine ole suurembi omassah ižändiä, eigo
tüöttü suurembi tüöndäjiä. 17Ku tämän tiedänettö da
sen mugah elänettö, oletto ozakkahat.
18"Minä en sano tädä kaikkih teih näh: tiijän kedä
olen vallinnuh. No täl pühän kirjutuksen sanal on
mendävü todeh: 'Mies, kudai süöü minunke leibiä,
roih minun vastustajakse'. 19Enne kuni ennustus
stuanih, minä sanon tämän teile, ku sen stuanivujes
tüö uskozitto – minä olen se, ken olen. 20Todeh,
todeh sanon teile: ken ottau vastah sen, kenen minä
tüönän, se ottau vastah minun, i ken ottau vastah
minun, ottau vastah hänen, kudai on tüöndänüh
minun."

Jiesus ozuttau pettäjän

[21]Nenga pagizi Jiesus. Süväintuskis häi sanoi heile:
"Todeh, todeh sanon teile: üksi teis pettäü minuu."
[22]Opastujat kačottih toine toizeh, ku ei tiettü keh
näh häi tahtoi sanuo.
[23]Üksi opastettavis, se kuduadu Jiesus suvaičči, oli
ildazel hänen rinnal. [24]Simon-Pedri vihjai hänele,
anna tämä küzüü Jiesuksel, kedä häi tarkoittau.
[25]Opastettavu painui Jiesuksen rünnästü vaste, i
küzüi: "Ižändü, kenbo se on?" [26]Jiesus vastai: "Se,
kel annan tämän leibüpalan, konzu sen painan." Sen
jälgeh häi painoi leibüpalazen painimeh i andoi
Juudale, Simon-Iskariotan poijale. [27]Hedi ku Juudu
oli sen suannuh, piälimäine Kehno meni häneh.
Jiesus sanoi hänele: "Midä tahtot ruadua, rua
teriämbi!" [28]No niken ildazel olijois ei ellendettü,
mikse Jiesus nenga sanoi hänele. [29]Ku Juudan hallus
oli ühtehine kukkaro, erähät duumaittih Jiesuksen
käskennüön händü ostamah midätahto pruaznie-
kakse libo andamah pakiččijoile.
[30]Leibüpalan otettuu Juudu kerras lähti pihale.
Oli üö.

Uuzi käskü

[31]Ku Juudu lähti, Jiesus sanoi: "Nügöi Ristikanzan
Poijan kunnivo on tulluh ilmi, i Jumalan kunnivo
nägüü hänes. [32]I ku Jumalan kunnivo nägüü hänes,
Jumal tuaste tuou ilmi hänen kunnivon omas ičes, i
Jumal sen luadiu ülen terväh. [33]Lapset, minul ei
hätkie tule olla teijänke. Tüö ečittö minuu, no nügöi
minä sanon teile sen, midä minä olen sanonuh
jevreilöile: kunne minä menen, sinne tüö etto piäze.
[34]Minä annan teile uvven käskün: suvaikkua toine
tostu, muga kui minä olen suvainnuh teidü. [35]Kaikin

pietäh teidü minun opastettavinnu, ku tüö suvain-
netto toine tostu."
[36]"Ižändü, kunnebo sinä lähtet?" küzüi Simon-
Pedri. Jiesus vastai: "Kunne minä lähten, sinne sinä
minunke et voi nügöi lähtie, no müöhembi tulet."
[37]Pedri sanoi: "Ižändü, miksebo nügöi en voi lähtie
sinunke? Minä hengengi annan sinun puoles."
[38]Jiesus sanoi hänele: "Sinägo annat hengen minun
puoles? Todeh, todeh sanon sinule: enne ku kukoi
laulau, sinä kolmeh kerdah kieldävüt minus."

Dorogu, tozi da elos

14 "Älgiä hädäilkiättökseh. Uskokkua Jumalah da
uskokkua minuh. [2]Minun Ižän talois on äijü pertii –
muite enhäi minä sanos, buite ku menen teih näh
varustamah eloitilua. [3]Minä menen teih näh varus-
tamah eloitilua, no sen jälgeh tulen järilleh i vien
teijät iččeni luo, ku tüö voizitto olla sie, kus minä
olen. [4]Tiettäväine, tüö tunnetto sinne dorogan,
kunne minä menen."
[5]Homa sanoi hänele: "Ižändü, müö emmo tiijä
kunne sinä menet. Kuibo vois tiediä dorogu?"
[6]Jiesus vastai: "Minä olen dorogu, tozi da elos.
Niken ei piäze Ižällüö ku vai minun kauti. [7]Ku tüö
tiedänettö minuu, opastutto tiedämäh i minun Ižiä.
Jo nügöi tüö tiijättö händü, olettohäi tüö nähnüh
händü."
[8]Hilippü sanoi hänele: "Ižändü, ozuta meile Ižiä,
muudu emmo ni tahtos."
[9]Jiesus vastai:
"Etgo sinä, Hilippü, tiijä minuu, hot olen nenga
hätken olluh teijän joukos? Ken on nähnüh minuu,
se on nähnüh i Ižiä. Kuibo sinä voit sanuo: 'Ozuta
meile Ižiä'? [10]Etgo vikse usko – minä olen Ižäs, da
Ižä on minus? Ku pagizen teile, en pagize omas

nimes. Ižä on minus, i häi ruadau omassah ruadoloi.
[11]Uskuot ku sanon: 'Minä olen Ižäs da Ižä on
minus,' a ku muite etto uskone, uskuot minun
ruadoloin täh.
[12]"Todeh, todeh sanon teile: ken uskou minuh, i
häi luadiu moizii ruadoloi, mittumii minä luajin, da
vie suurembiigi. Minä, näit, menen Ižällüö. [13]I midä
igänäh vai etto pakinne minun nimes, sen minä
luajin, anna Ižän kunnivo tulis nägüvih Poijas!
[14]Midä minun nimes vai etto pakinne minul, sen
minä luajin."

Pühä Hengi tulou auttajakse

[15]"Ku tüö suvainnetto minuu, tüö novvatto minun
käskülöi. [16]Minä pokoroičemmos Ižäl, i häi andau
teile toizen auttajan, kudai on teijänke ilmazen ijän.
[17]Tämä auttai on Toven Hengi. Muailmu ei voi
suaha Hengie, ku muailmu eigo näi eigo tunne
händü. No tüö tunnetto hänen, ku häi püzüü
teijällüö da on teis.
[18]"En minä jätä teidü orboloikse, a tulen teijällüö.
[19]Vie vähäine aigua, i muailmu minuu enämbi ei näi,
a tüö näittö, ku minä elän da i tüö rubietto elämäh.
[20]Sinä piännü tüö ellendättö: minä olen Ižäs da tüö
oletto minus da minä teis. [21]Se, ken on ottanuh
vastah minun käsküt da noudau niidü, se suvaiččou
minuu. I minun Ižä suvaiččou sidä, ken suvaiččou
minuu, i minä suvaičen händü da ozutammos iče
hänele."
[22]Juudu, – toine, ei se Iskariot – sanoi hänele:
"Ižändü, miksebo luajit muga? Miksebo iččiedäs
ozutat vai meile, a et muailmale?"
[23]Jiesus vastai:
"Ken ku suvainnou minuu, häi noudau minun
sanua. Minun Ižä suvaiččou händü, i müö tulemmo

hänellüö da jiämmö elämäh hänellüö. 24Se, ken ei
minuu suvaiče, ei novva minun sanua – no sana,
kuduan tüö kuuletto, ei ole minun omani, a on Ižän,
kudai tüöndi minuu.
25"Nämii pagizen teijänke, kuni olen vie teijän
keskes. 26Auttai, Pühä Hengi, kuduan Ižä minun
nimis tüöndäü, opastau teile kaiken i mustoittau
mieleh kaiken, midä olen teijänke paissuh.
27"Minä jätän teile rauhan. Omani rauhan minä
annan teile, en mostu, mittumua muailmu tariččou.
Älgiä häbevükkiä, olgua rohkiet. 28Kuulittohäi, midä
sanoin: minä lähten iäre, no tulen järilleh teijällüö.
Ku suvaiččizitto minuu, tüö olizitto hüväs mieles, ku
menen Ižällüö, Ižä, näit, on minuu suurembi. 29Minä
sanoin teile täh näh enne sen stuanivundua, anna
tüö uskozitto, konzu se stuanivuu. 30Äijiä nügöi
teijänke enämbi en pagize, ku tämän muailman
ižändü on jo tulos. Nimituttu valdua hänel minuh ei
ole, 31no muailmal pidäü tiediä: minä suvaičen Ižiä
i luajin muga kui Ižä minule on käskenüh luadie.
Noskua, da läkkiä tiäpäi."

Viinumarjupuun oksat

15 "Minä olen tozi viinumarjupuu, a minun Ižä on
viinumarjupuun kazvattai. 2Häi leikkuau minus joga
oksan, kuduah ei kazva marjua, da jogahizes oksas,
kuduah kazvau marjua, häi harvendau liijat bok-
kuoksat, anna kazvau vie enämbi marjua. 3Tüö jo
oletto puhtahat, ku se sana, kuduan olen sanonuh
teile, on puhtastanuh teijät. 4Püzükkiä minus, i sit
minä püzün teis. Eihäi oksu voi kazvattua marjua,
ku se ei olle kiini puus, muga i tüö etto voi luadie
nimidä, ku etto püzüne minus.
5"Minä olen viinumarjupuu, tüö oletto oksat. Se,
ken püzüü minus da kes minä püzün, kazvattau

äijän marjua. Minuttah, näit, tüö etto voi luadie
nimidä. [6]Se, ken ei püzü minus, on kui katkennuh
oksu: se lükätäh iäre, i se kuivau. Kuivat oksat
kerätäh i lükätäh tuleh, i net paletah.

[7]"Ku tüö püzünettö minus i minun sanat püzü-
tänneh teis, pakikkua midä vai tahtotto, sen tüö
suatto. [8]Nenga tulou nägüvih minun Ižän kunnivo,
ku kazvatatto äijän marjua i nenga ozutatto: tüö
oletto minun opastettavat. [9]Kui Ižä on suvainnuh
minuu, muga i minä olen suvainnuh teidü. Püzükkiä
minun suvaičukses. [10]Ku noudanetto minun käskülöi,
tüö püzüttö minun suvaičukses, kui minä novvin
Ižän käskülöi da püzüin hänen suvaičukses.

[11]"Pagizin teile tämän, ku teisgi olis minun ilo da
teijän ilo tulis täüdeläzekse. [12]Minun käskü on
moine: suvaikkua toine tostu, kui minä suvaičen
teidü. [13]Ei ole suurembua suvaičustu, ku andua
omassah hengi dovariššoin puoles. [14]Tüö oletto
minun dovarišat, ku luajitto sen, midä käsken luadie.
[15]En sano teidü enämbi käsküläzikse, ku käsküläine
ei tiijä omassah ižändän mielii. Minä kučun teidü
dovarišoikse, ku olen kaiken suattanuh teile
tiettäväkse, midä Ižäl olen kuulluh. [16]Etto tüö minuu
vallinnuh, a minä valličin teijät, i minun tahto on se,
ku tüö menizittö da kazvattazitto marjua, sidä
marjua, kudai säilüü. Ku muga luajitto, Ižä andau
teile kaiken, midä minun nimes hänel pakičetto.
[17]Tämän käskün minä annan teile: suvaikkua toine
tostu."

**Muailmu vihuau
Jiesuksen noudajii**

[18]"Ku muailmu vihannou teidü, mustakkua – enne
teidü se vihai minuu. [19]Ku tüö kuuluzitto täh
muailmah, muailmu suvaiččis teidü kui omii. No tüö

etto kuulu muailmah, ku minä muailmas olen teijät
vallinnuh omikse, i sen täh muailmu vihuau teidü.
[20]"Mustakkua, midä sanoin teile: ei käsküläine ole
suurembi ižändiä. Ku minuu polgiettih, polgietah
teidügi. Ku ollou kuultu minun sanat, kuultah
teijängi sanat. [21]Kai tämä luajitah rahvas teile minun
nimen täh, ku hüö ei tundieta händü, kudai tüöndi
minuu. [22]Ku minä en ollus tulluh da paissuh heile,
hüö ei oldas viärüniekat, no nügöi heil on paha
puolistella omiidah riähkii. [23]Se, ken vihuau minuu,
vihuau minun Ižiägi. [24]Ku en ollus heijän keskes
luadinuh ruadoloi, kudamii niken toine ei ole
luadinuh, hüö sit ei oldas viärüniekat. No nügöi hüö
nähtih minun ruavot i vihatah sego minuu, sego
minun Ižiä. [25]Nenga pidi roija, anna stuanivuu heijän
kirjutuksien sana: 'Hüö tühjiä minuu vihattih'.
[26]"Tüö suatto Auttajan, minä tüönän hänen
Ižällüöpäi. Häi, Toven Hengi, lähtöü Ižällüöpäi da
tovestau minuh näh. [27]I tüögi tovestatto minuh näh,
olettohäi alguu müö olluh minunke."

16 "Sanoin tämän teile, ku tüö etto kaimuas uskuo
minuh. [2]Teijät eroitetah kerähmötaloispäi, i tulou vie
moinegi aigu, konzu jogahine, kudai tappau kenen-
tahto teis, smiettiü luadinnuon hüvän ruavon
Jumalale. [3]Nenga hüö luajitah, ku ei tietä Ižiä, eigo
minuu. [4]Tämän olen paissuh teile, anna konzu roih
se aigu, tüö sit mustazitto tämän minun teile
sanonuon."

Toven Hengi

"Aijomba en ole paissuh täh näh, ku iče olin
teijänke ühtes. [5]No nügöi minä menen selluo, ken
on minuu tüöndänüh. Niken teis ei küzü kunne

minä menen, [6]no teil on paha mieli sen täh, midä
teile sanoin. [7]No minä sanon teile toven: teile roih
hüvä, ku minä lähtenen iäre. Ku en lähtene, Auttai
ei voi tulla teijällüö. No iäre lähtiettüü minä tüönän
hänen teijällüö, [8]i häi tulou i ozuttau muailmale, mi
on riähkü, mi on oigevus da suudo. [9]Riähkü on sit,
ku rahvas ei usko minuh; [10]oigevus tulou nägüvih sit,
ku menen Ižällüö, i tüö etto enämbi näi minuu; [11]i
suudo on sit, ku tämän muailman piämies jo on
suudittu.
[12]"Vie minul olis äijü teile sanottavua, no tüö vie
etto voi ottua sidä vastah. [13]Konzu Toven Hengi
tulou, häi opastau teidü tundemah kaiken toven.
Häi, näit, ei pagize omassah nimes, a pagizou sen,
min kuulou, i sanou sen, mi on tulos. [14]Häi ülendäü
minun, ku sen, min teile sanou, on suanuh minulpäi.
[15]Kai se, mi on Ižän, on i minungi. Sen täh sanoin,
häi la suau minulpäi sen, min teile sanou.
[16]Kodvazen peräs tüö etto enämbi näi minuu, i vie
kodvazen peräs tüö tuaste näittö minuu."

Abevukses ihalmoh

[17]Erähät opastettavis küzeltih toine toizel: "Midäbo
häi todeh tahtou sanuo sanoil: 'Kodvazen peräs tüö
etto enämbi näi minuu, i vie kodvazen peräs tüö
tuaste näittö minuu'? I midä häi tahtou sanuo
sanoil: 'Menen Ižällüö'?"
[18]"Miksebo häi pagizou kodvazeh näh?" kummeksittih hüö. "Ei hänen paginua sua ellendiä."
[19]Jiesus nägi: hüö tahtottih küzüö hänel. Häi
sanoi heile:
"Sego teidü vaivuau, ku sanoin: 'Kodvazen peräs
tüö etto enämbi näi minuu, i vie kodvazen peräs tüö
tuaste näittö minuu'? [20]Todeh, todeh sanon teile:
tüö rubietto itkemäh i valittamah, no muailmu roih

hüväs mieles. Tüö jovvutto tuskah, no teijän tuskat
muututah ihastuksekse. 21Naine, kudai suau lastu,
tundou tuskii, ku tulou hänele aigu. No ku lapsi
tulou täh ilmah, muamo enämbi ei musta tuskii, a
on hüväl mielel, ku ristikanzu rodiihes muailmah. 22I
tüögi nügöi oletto tuskis, no minä näin teidü vie
uvvessah, i sit teil roihes hüvä mieli, kuduadu niken
ei teil voi kiškuo. 23Sinä piännü tüö etto küzü minul
nimidä."

Jiesus voitti muailman

"Todeh, todeh sanon teile: midä vai igänäh tüö
etto pakinne Ižäl minun nimes, sen häi teile andau.
24Tässäh tüö vie nimidä etto pakinnuh minun nimes.
Pakikkua, i tüö suatto, i teijän ihastus roih täü-
deläine.
25"Pagizin teijänke täh näh arbavuspaginoil. Roih
moine aigu, konzu en enämbi pagize arbavus-
paginoil, a sanon teile silmis kaiken Ižäh näh.
26"Sinä piännü tüö küzüttö minun nimes, i minä
enämbi en sano teile, što minä küzün Ižiä teijän
puoles. 27Suvaiččouhäi Ižä iče teidü, ku tüö
suvaičitto minuu da uskoitto minun tulluon Jumalal-
luopäi. 28Ižällüöpäi minä lähtin i tulin täh muailmah,
i nügöi minä jätän muailman i menen järilleh
Ižällüö."
29Opastujat sanottih: "Nügöi sinä pagizet ellen-
dettävil sanoil, et arbailtavil. 30Nügöi müö näimmö:
sinä tiijät kai midä küzüttäs, i sinul ei pie vuottua
küzündiä. Sen täh müö uskommo sinun tulluon
Jumalalluopäi."
31"Tiettäväine, nügöi tüö uskotto", sanoi Jiesus.
32"Tulou aigu – i se jo tuli – konzu tüö jovvutto
hajale, ken kunne, i jätättö minun üksin. No üksin,
todeh, en jiä, ku Ižä on minunke. 33Sanoin tämän

teile sen täh, ku tüö löüdäzittö rauhan minus.
Muailmas tüö oletto ahtahas, no olgua rohkiennu:
minä voitin muailman."

Jiesus molihes opastettavien puoles

17 Tämän paginan piettüü Jiesus loi silmät
taivahah i sanoi:
"Ižä, aigu on tulluh. Ülendä omassas Poigua, ku
Poigas ülendäs sinuu. [2]Sinä uskoit hänen valdah kai
ristikanzat, ku häi andas ilmanigäzen eloksen kaikile
niile, ket olet hänele andanuh. [3]Ilmanigäine elos on
sinun, ühten ainavon tozi Jumalan tiedämine, i sinun
tüötün Jiesuksen Hristoksen tiedämine. [4]Minä olen
ülendännüh sinuu tiä muan piäl, ku olen ruadanuh
ruavon, kuduan sinä annoit minule ruattavakse. [5]Ižä,
anna minule kunnivo sinulluo, se kunnivo, kudai
minul oli sinulluo jo ennen muailman luajindua.
[6]"Minä olen luadinuh sinun nimen tunnetukse
niile ristikanzoile, kuduat sinä vallič̆it muailmas da
annoit minule. Hüö oldih sinun, i sinä uskoit heijät
minule. Hüö novvettih sinun sanua, [7]i nügöi tietäh:
kai, min sinä olet minule andanuh, on sinulpäi
tulluh. [8]Kaiken sen, min olet andanuh minule pais-
tavakse, minä olen paissuh heile, i hüö otettih sana
vastah. Nügöi hüö todeh tietäh: minä olen tulluh
sinulluopäi, da uskotah, sinä olet tüöndänüh minun.
[9]"Minä molimmos heijän puoles. Muailman puoles
minä en molei, a niilöin puoles, kuduat sinä olet
minule andanuh, ku hüö ollah sinun. [10]Kai, mi on
minun, on sinungi, i mi on sinun, se on minungi, i
minun suurus on tulluh nägüvih heis.
[11]"Minä enämbiä en ole muailmas, nämä ollah
muailmas, a minä tulen sinulluo. Pühä Ižä, kaič̆e
omassas nimen väil heidü, kuduat sinä olet andanuh

minulleni, ku hüö oldas ühtü, kui müö sinunke
olemmo ühtü. [12]Konzu olin heijänke muailmas,
kaičin heidü sinun nimen väil, sen nimen väil,
kuduan sinä minule annoit. Minä vardoičin heidü, i
ni üksi heis ei joudunuh kavotukseh, paiči sidä,
kuduale se oli lepittü, anna pühät kirjutukset
stuanivuttas.
[13]"Nügöi minä tulen sinulluo. Pagizen tädä, ku
olen vie muailmas, anna minun täüdeläine ihastus
olis heijän südämis. [14]Minä olen sanonuh heile sinun
sanat, i muailmu vihuau heidü, ku hüö ei kuuluta
muailmah, kui minägi en kuulu sih. [15]Üksikai en
küzü sinuu ottamah heidü iäre muailmaspäi, a
küzün, ku sinä kaiččizit heidü pahas. [16]Hüö ei
kuuluta muailmah, kui minägi en kuulu. [17]Omassas
tovel luaji heijät pühikse. Sinun sana on tozi. [18]Kui
sinä tüönit minun muailmah, muga minägi tüönin
heijät. [19]Minä annan oman ičen heis tuači, anna
hüögi tovessah annetah oman ičen sinule.
[20]"Minä molimmos en vai heijän puoles, a nii-
löingi, kuduat heijän sanoi müö uskotah minuh.
[21]Minä molimmos, ku hüö kaikin oldas ühtü, kui
sinä, Ižä, olet minus, i minä sinus. Muga heijängi
tulou olla meijänke ühtü, ku muailmu uskos sinun
tüöndänüön minuu.
[22]"Sen kunnivon, kuduan sinä annoit minule, minä
annoin heile, ku hüö oldas ühtü, kui i müö olemmo
ühtü. [23]Ku minä olen heis i sinä olet minus, hüö
ollah ihan täüzin ühtü, anna muailmu ellendäü: sinä
tüönit minuu i suvaičit heidü, kui suvaičit minuu.
[24]"Ižä, minä tahton, ku net, ket olet andanuh
minule, oldas minunke ühtes sie, kus minä olen. Sie
hüö nähtäh minun suurus, kuduan sinä annoit
minule, ku suvaičit minuu jo enne muailman
roindua. [25]Oigei hengi Ižä, muailmu ei tiedänüh
sinuu, no minä tiijän, i nämä, kuduat ollah täs,

tiijustettih sinun tüöndänüön minuu. [26]Minä opastin
heidü tiedämäh sinun nimen da i viegi opastan, ku
se samaine suvaičus, kudual minuu suvaičit, olis heis
i minä olizin heis."

Jiesus otetah kiini

18 Tämän paginan piettüü Jiesus opastettavienke
lähti Kidron-ojan toizele puolele. Sie oli sadu, Jiesus
da opastettavat mendih sinne. [2]Juudugi, Jiesuksen
menettäi, tiezi tämän kohtan, ku Jiesus opas-
tettavienke oli olluh sie äijän kerdua. [3]I sit Juudu
otti joukon saldattua da ülimäzien pappiloin da
fariseiloin annetut miehet, i hüö tuliloinke da
astaloinke mendih saduh. [4]Jiesus tiezi kaiken, mi
händü vuotti. Häi meni miehile vastah i küzüi:
"Kedäbo tüö ečittö?" [5]"Jiesustu, sidä Nazariettalastu",
sanottih vastah miehet. Jiesus sanoi: "Minä olen se."
Miehien joukos oli i Juudu, Jiesuksen menettäi.
[6]Konzu Jiesus sanoi: "Minä olen se", hüö kaikin
müöstüttih da kuavuttih muah. [7]Jiesus küzüi uvves-
sah: "Kedäbo tüö ečittö?" Hüö vastattih: "Jiesustu
Nazariettalastu." [8]Jiesus sanoi heile: "Johäi minä
sanoin, ga minä olen se. Ku tüö eččinettö minuu,
andakkua nämile mennä ielleh." [9]Nenga tuldih todeh
hänen omassah sanat: "Niilöis, kuduat olet minule
uskonuh, en ole ni ühtü kavotannuh".
[10]Simon-Pedril oli suabl'u. Häi vieldi sen huodras-
päi i iški ülimäzen papin käskülästü i leikkai sil oi-
gien korvan. Käskülästü kučuttih Malkoksekse. [11]No
Jiesus sanoi Pedrile: "Pane suabl'u huodrah. Ku Ižä
lepii tämän mal'l'an juodavakse, engo juos minä
sidä?"
[12]Saldattujoukko, joukon piälikkö i jevreilöin
tüötüt miehet otettih kiini Jiesustu, nuorittih händü
[13]i viedih händü enzimäi Annakselluo. Annas oli sen

vuvven ülimäzennü papinnu olijan Kaifan appi.
[14]Kaifu oli se samaine, kudai n'evvoi jevreilöi: "Pa-
rembi olis, ku üksi hengi kuolis kaiken rahvahan
puoles."

Pedri kieldävüü Jiesukses

[15]Simon-Pedri da eräs toine opastuiju astuttih
Jiesuksele peräh. Se toine oli ülimäzen papin tutta-
vu, i sen täh piäzi Jiesuksenke ülimäzen papin koin
pihah. [16]Pedri jäi seizomah veriän ulgopuolele, no
opastuiju, kudai tunzi ülimäzen papin, meni pagize-
mah veräinvardoiččiitütönke i vietti Pedrin pihah.
[17]Vardoiččiitüttö sanoi Pedrile: "Et taki sinä ole
tuan miehen opastettavii?" "En ole", sanoi Pedri.
[18]Oli vilu, i sen täh käsküläzet da vardoiččijat
luajittih tuli i lämmiteltihes sellüö. Pedrigi seizoi
heijän joukos da lämmittelihes.

Annas-pappi küzelöü Jiesustu

[19]Ülimäine pappi küzeli Jiesuksel hänen opastet-
tavih da opastamizeh näh. [20]Jiesus vastai: "Minä
olen paissuh silmis, kaiken muailman kuulten. Ainos
olen opastanuh kerähmötalolois da Jumalan talois,
kunne ainos jevreit kerävütäh. Peitoči en ole paissuh
nimidä. [21]Miksebo sinä minul küzüt? Küzü minun
kuundelijoil, midä olen heile paissuh. Hüö, kačo,
tietäh, midä olen paissuh."
[22]Ku Jiesus nenga vastai, üksi lähil seizojis
vardoiččijois iški händü korvale da sanoi: "Nengago
sinä vastuat ülimäzele papile?" [23]Jiesus sanoi
miehele: "Ku liennen sanonuh pahoi, tovesta mi on
sanois pahua. Ku liennen sanonuh hüvin, miksebo
sit perrat minuu?"

[24]Annas-pappi tüöndi nuorih sivotun Jiesuksen Kaifalluo.

Pedri tuaste kieldävüü Jiesukses

[25]Simon-Pedri seizoi i lämmittelihes. Miehet
sanottih hänele: "Etgo sinägi ole hänen opas-
tettavis?" "En ole", kieldävüi Pedri. [26]Eräs ülimäzen
papin käsküläzis, sen miehen oma, kudual Pedri
leikkai korvan, sanoi hänele: "Todeh, minä näin
sinuu sie savus hänen joukos." [27]Pedri tuaste
kieldävüi, i sil keskie lauloi kukoi.

Pilat küzelöü Jiesustu

[28]Kaifalluopäi Jiesustu viedih Riiman valdumiehen
taloih; oli aigaine huondes. Iče jevreit ei mendü
pertih, ku varattih paganoiduo*, sit hüö ei voidas
süvvä Äijänpäivän ildastu. [29]Pilat tuli pihale heijällüö
i küzüi: "Misbo tüö viäritättö tädä miestü?" [30]Hüö
vastattih: "Ku ei olis häi pahanluadii, müö emmo
andanus sinule käzih." [31]"Otakkua tüö iče händü i
suudikkua omii zakonoi müö", sanoi Pilat. No jevreit
sanottih vastah: "Meil ei ole lubua nikedä suudie
surmattavakse." [32]Hüö sanottih nenga, ku mendäs
todeh Jiesuksen sanat sih niškoi, mittumah surmah
häi kuolou.
[33]Pilat meni järilleh pertih, käski tuvva Jiesuksen
iččeh edeh, i küzüi hänel: "Oletgo sinä jevreilöin
kuningas?" [34]Jiesus vastai: "Ičego sinä muga duumai-
čet, vai on muut sinule sanottu nenga minuh näh?"

---

*18:28 Jevreilöil ei suannuh mennä enne Äijiäpäiviä toizen vierolazen taloih. Ku lienne mennüh, hänel ei suannuh süvvä Äijänpäivän ildastu, häi oli 7 päiviä pagan.

35Pilat sanoi: "Olengo minä jevrei? Omassas rahvas
da ülimäzet papit annettih sinuu minule käzih.
Midäbo sinä olet luadinuh?" 36Jiesus vastai: "Minun
kuningahus ei ole lähtenüh täs muailmaspäi. Se ku
kuulus täh muailmah, minun miehet oldanus torattu
da ei annetannus minuu jevreilöin käzih. No minun
kuningahus ei ole täs muailmaspäi lähtenüh." 37"Ga
sit üksikai olet kuningas?" sanoi Pilat. Jiesus vastai:
"Sinä iče sanot: olen kuningas. Sih näh olen suadu
da tulluh täh muailmah ku sanuo mi on tozi. Joga-
hine, ken on toven puolel, se kuulou minuu."
38"Mibo on tozi?" küzüi Pilat.

Jiesus suuditah tapettavakse

Tamän sanottuu Pilat uvvessah meni pihale
jevreilöillüö i sanoi heile: "En voi löüdiä hänes
nimituttu viärüttü suudittavakse. 39Onhäi tavannu, ku
minä Äijänpäivän pruazniekkoin aigah teijän mielen
hüväkse piästän välläle ühten kiiniotettulois. Tah-
tottogo, piästän välläle jevreilöin kuningahan?" 40Sit
hüö ruvettih kaikin kirgumah: "Ei händü! Piästä
Varavvu!" – Varavvu oli rozvo.

19 Sit Pilat käski pergua Jiesustu. 2Saldatat
punottih čökittäjis oksis venkan hänele piäh i
šuoritettih händü muzavanruskeih sobih. 3Toine
toizen peräh hüö tuldih hänen edeh i sanottih: "Ole
tervehennü, jevreilöin kuningas", i perrettih rožii
vaste.
4Pilat meni uvvessah pihale i sanoi jevreilöile:
"Minä tuon hänen tänne, ku tahton teile ozuttua,
minä en näi hänes nimittumua viärüttü suudit-
tavakse." 5Sit tuli Jiesus pihale, čökittäi venku piäs
da muzavanruskei soba piäl, sit Pilat sanoi: "Täs
tämä ristikanzu on." 6Konzu ülimäzet papit da heijän

miehet nähtih Jiesuksen, hüö ruvettih kirgumah:
"Ristah nuagliče! Ristah nuagliče!" Pilat sanoi heile:
"Ottuat tüö händü da nuaglikkua ristah. Minä en
löüdänüh hänes nimituttu viärüttü." 7Jevreit sanottih
vastah: "Meil on meijän käsküstö, i käsküstön
mugah hänel pidäü kuolta, ku sanou iččiedäh Jumalan Poijakse."
8Tämän kuultuu Pilat vie enämbäl varavui. 9Häi
meni uvvessah pertih i küzüi Jiesuksel: "Kuspäi sinä
olet?" No Jiesus ei sanonuh ni sanua vastah hänele.
10"Etgo sano minule nimidä, ku küzün?" sanoi Pilat.
"Etgo tiijä: minul on valdu piästiä sinuu välläle libo
ristah nuaglita sinuu." 11Jiesus vastai: "Sinul ei olis
minun piäl nimittumua valdua, ku sidä ei oldanus
annettu ülähänpäi. Sikse se ristikanzu on suurembi
viärüniekku, kudai andoi minun sinule käzih."
12Nügöi Pilat opii piästiä Jiesustu välläle. No
jevreit kirruttih: "Ku vai piästänet hänen välläle, sit
et ole keisarin* dovariššu! Ken pidänöü iččie kuningahannu, menöü keisarii vastah."
13Nämien sanoin kuultuu Pilat toi Jiesuksen pihale
i istuvui sud'd'an laučale, kohtah, kuduadu sanottih
Kivipihakse, jevreilöin kielel se on Gabbata. 14Oli
puolenpäivän aigu** Äijähpäiväh valmistumizen päivän. Pilat sanoi jevreilöile: "Täs on teijän kuningas."
15Jevreit kirruttih: "Vie iäre! Vie iäre! Ristah
nuagliče händü!" Pilat sanoi heile: "Ongo minun
ristah nuaglittavu teijän kuningas?" No ülimäzet
papit sanottih: "Ei meil ole muudu kunin-ngastu kui
keisari." 16Sit Pilat andoi heile Jiesuksen ristah
nuaglittavakse.

---

*19:12 Izrail'u kuului Riiman valdukundah. Sen ülimäine, keisari, oli Izrail'angi ülimäzennü.

**19:14 Gretsien kielel "kuvves čuassu".

Jiesuksen ristah nuagličendu

Jiesustu lähtiettih viettämäh. 17 Häi iče kandoi
ristua, astui linnan ulgopuolel olijah kohtah,
kuduadu kučutah Piäkul'l'ukohtakse, jevrein kielel se
on Golgofa. 18 Sie saldatat nuaglittih ristah Jiesuksen
da hänenke vie kaksi muudu, üksin Jiesuksen mol-
lembih puolih, a händü keskele. 19 Pilat kirjututti
lavvan, kudai iškiettih ristah kiini. Sit oldih moizet
sanat: "Jiesus Nazariettalaine, jevreilöin kuningas".
20 Äijät jevreilöis lugiettih kirjutustu, ku se kohtu, kus
Jiesus nuaglittih ristah, oli lähil linnua. Sanat oldih
kirjutettu jevrein, gretsien da latinan kielel.
21 Jevreilöin ülimäzet papit sanottih Pilatale: "Älä
kirjuta: Jevreilöin kuningas. Kirjuta kui häi sanoi:
'Minä olen jevreilöin kuningas'." 22 Pilat sanoi vastah:
"Min kirjutin, sen kirjutin." 23 Jiesuksen ristah
nuaglittuu saldatat otettih hänen sovat i juattih net
n'elläh ozah, kudualgi saldatal oma vuitti. Hüö
otettih i paijan, no se oli ombeluksetoi, kuvottu
ühtes palas ülähänpäi alassah. 24 Hüö sanottih toine
toizele: "Ei pie revitellä sidä, a panemmo arbah,
kelle se puuttuu." Muga kävüi todeh i tämän kirju-
tuksen sana:

– Hüö juatah keskenäh minun sovat
i pannah paidu arbah.

Muga saldatat luajittihgi.
25 Jiesuksen ristalluo seizottih hänen muamah,
muaman sizär, Kleopan Maria da Magdalan Maria.
26 Konzu Jiesus nägi sil kohtua seizomas omassah
muaman da armahiman opastettavis, häi sanoi
muamalleh: "Täs on sinun poigas!" 27 Sit häi sanoi
opastettavale: "Täs on sinun muamas!" Tämän jälles

kerran oli käünüh Jiesukselluo üöl, i hänel oli keral
sada miäriä* hajuvoijettu, mirhan da aloin sevoitustu.
40 Miehet otettih Jiesuksen rungan i kiärittih se
paltinoih da pandih sinne hajuvoijettu, muga kui
jevreilöil on tavannu muahpanijes. 41 Sie, kus Jiesus
ristahnuaglittih, oli sadu, i savus oli uuzi kalmu,
kuduah vie nikedä ei oldu pandu muah. 42 Ku oli jev-
reilöin pruazniekan valmistuspäivü, da kalmu oli
lähil, hüö pandih Jiesus kalmah.

Magdalan Maria
da opastettavat kalmal

20 N'edälin enzimäzennü päivännü** Magdalan
Maria jo huondeshämärizes tuli kalmoile i nägi: kivi
kalmukolon suus on siirtü iäre. 2 Juoksujalgua häi
lähti Simon-Pedrillüö da sen opastettavalluo, kudai
oli Jiesuksele armas, i sanoi: "Ižändü on kalmaspäi
viedü, müö emmo ni tiijä kunne häi on pandu."
3 Pedri da se toine opastujis hedi lähtiettih kalmale.
4 Miehet juostih ühtes, no se toine opastujis juoksi
Pedrii raviembah i tuli kalmale enzimäzennü. 5 Häi
kurkisti kalmah*** i nägi – kiärindüpaltinat ollah sie,
no häi ei mennüh sinne. 6 Simon-Pedri tuli hänele
jälles, astui kalmukoloh i kaččeli kiärindüpaltinoi,
kuduat sie oldih. 7 Häi nägi: paikku, kudual oli
katettu Jiesuksen rožat, ei olluh kiärindüpaltinoinke,
a toizes kohtas, erikseh kiäritünnü. 8 Sit meni
südämeh i toine opastujis, kudai enzimäzennü tuli

---

*19:39 Nenga kolmekümmen kiluo.

**20:1 N'edälin enzimäine päivü jevreilöil oli meijän pühäpäivü.

***20:5 Jevreilöil oli kalmoi, kudamat oli kaivettu kallivoloih ku pertit, sinne sai mennä südämeh.

tuli i seizoi heijän keskes i sanoi: "Rauhu teile!"
[20]Tämän sanottuu häi ozutti heile omassah käit i
bokan. Opastujat oldih ihastuksis, ku hüö nähtih
Ižändiä. [21]Jiesus sanoi uvvessah: "Rauhu teile! Kui
Ižä on tüöndänüh minuu, muga i minä tüönän
teidü." [22]Tämän sanottuu häi puhaldi heih da sanoi:
"Ottuat vastah Pühä Hengi. [23]Kel ku sanonetto:
'Sinun riähkät prostitah,' hänele ne ollah prostitut.
Kelle tüö etto prosti, sille ne jiäjäh."
[24]Üksi kahtestostu opastujis, Homa, kuduadu vie
kučuttih Kaksiezekse, ei olluh toizien joukos, konzu
Jiesus ozuttihes. [25]Toizet opastettavat sanottih
hänele: "Müö näimmö Ižändiä." No Homa sanoi:
"En usko. Kuni iče en nähne nuagloin jälgii käzis da
panne sormii niih, da kuni en panne kättü hänen
bokkah, sini en usko."
[26]Kaheksan päivän mendüü Jiesuksen opastettavat
oldih tuaste ühtes, i Homa oli toizien joukos. Ukset
oldih lukus, no Jiesus tuli da seizoi heijän keskes i
sanoi: "Rauhu teile!" [27]Sit häi sanoi Homale: "Oijen-
da sormi: täs ollah minun käit. Oijenda käzi i pane
minun bokkah. Älä ole uskomatoi, a usko!" [28]Sit
Homa sanoi: "Minun Ižändü da minun Jumal!" [29]Jie-
sus sanoi hänele: "Sinä uskot, ku sait nähtä minuu.
Ozakkahat ollah net, ket uskotah nägemätägi."
[30]Äijän muidugi kummeksittavii ruadoloi luadii
Jiesus opastettavien silmis, no niilöih näh ei ole
kirjutettu täs kniigas. [31]Tämä on kirjutettu sikse, ku
tüö uskozitto – Jiesus on Hristos, Jumalan Poigu, i
anna teil, ku uskotto, olis elos hänen nimes.

Jiesus ozuttahes opastettavile Tiberianjärvel

21 Tämän jälles Jiesus uvvessah ozuttihes opas-
tettavile, nügöi Tiberianjärvel. Se oli nenga:

[2]Sie oldih ühtes Simon-Pedri, Homa, libo toizin
sanojen Kaksiene, Natanailu Galilein Kuanaspäi,
Sebedein poijat da kaksi muudu Jiesuksen
opastettavua. [3]Simon-Pedri sanoi: "Minä lähten
kalah." "Müö lähtemmö sinunke", sanottih toizet.
Hüö lähtiettih i mendih veneheh, no sinä üönnü hüö
ei suadu nimidä.
[4]Päivän jo nostes Jiesus seizoi rannas, no
opastujat ei tundiettu händü. [5]Jiesus kirgui heile:
"Lapset! Ongo teil midätahto süödäviä?" "Ei ole",
vastattih hüö. [6]Jiesus sanoi: "Laskekkua verko
venehen oigiele puolele, i sit suatto." Hüö laskiettih
verko, vai ei voidu nostua sidä veneheh, ku kalua
tuli muga äijü. [7]Sit opastettavu, kudai oli Jiesuksele
armas, sanoi Pedrile: "Häi on Ižändü!" Ku
Simon-Pedri kuuli: "Häi on Ižändü," häi punaldi
landehis ümbäri sovan, kuduan oli heittänüh piäl, i
hüppäi vedeh. [8]Toizet opastettavat tuldih randah
venehel i viettih peräs verkuo, kudai oli täüzi kalua,
ku sinne ei olluh moine pitkü matku, nenga kaksi
sadua künäbrüstü*.
[9]Randah nostes opastettavat nähtih hiilil kalua
pastumas, da leibiä. [10]Jiesus sanoi heile: "Tuogua
tänne kalua, kuduadu vaste saitto." [11]Simon-Pedri
meni veneheh i vedi verkon randah. Se oli täüzi
suurdu kalua, kaikkiedah sada viizikümmen kolme,
no hot kalua oli muga äijü, verko ei revinnüh.
[12]Jiesus sanoi: "Tulgua süömäh." Niken opas-
tettavis ei rohkennuh küzümäh: "Kenbo sinä olet?",
ku hüö tiettih: tämä on Ižändü. [13]Jiesus tuli, otti
leivän da andoi heile, muga i kalua andoi. [14]Tämä
oli kolmas kerdu, ku kuollieloispäi noustuu Jiesus
ozuttihes opastettavile.

---

*21:8 Nenga sada metrii.

Jiesus da Pedri

[15]Konzu hüö loppiettih süöndän, Jiesus sanoi
Simon-Pedrile: "Simon, Joonan poigu, suvaičetgo
sinä minuu enämbäl kui nämä toizet?" "Da, Ižändü",
vastai Pedri, "sinä olet minule armas, sen sinä tiijät."
Jiesus sanoi: "Süötä minun vuonii." [16]Sit häi küzüi
toizen kerran: "Simon, Joonan poigu, suvaičetgo
minuu?" "Da, Ižändü", vastai Pedri, "sinä olet minule
armas, sen sinä tiijät." Jiesus sanoi: "Paimenda
minun lambahii." [17]Kolmanden kerran küzüi Jiesus:
"Simon, Joonan poigu, olengo minä sinule armas?"
Pedrile rodih pahamieli, ku Jiesus küzüi hänelleh
kolmanden kerran: "Olengo minä sinule armas?", i
häi sanoi vastah: "Ižändü, sinä tiijät kaiken. Sinä
tiijät, kui olet minule armas." Jiesus sanoi: "Süötä
minun lambahii. [18]Todeh, todeh sanon sinule: konzu
olit nuori, sinä iče sivoit vüön da menit kunne
tahtoit. No konzu roittos vahnakse, sinä nostat
omassas käit i sinuu toine vüöttäü, kudai viettäü
sinuu sinne, kunne sinä et tahto."
[19]Nenga Jiesus tahtoi sanuo, mittumal surmal
Pedri ülendäü Jumalua*. Sit häi sanoi: "Novva
minuu."

Kaiken tämän nägii

[20]Pedri kiändüi i nägi heijän peräh astujan
opastujan, kudai oli Jiesuksele armas i kudai ildazen
aigua painui hänen rünnästü vaste da küzüi:
"Ižändü, kenbo on sinun menettäi?" [21]Hänen nähtüü
Pedri küzüi Jiesuksel: "A kuibo häi, Ižändü?"
[22]Jiesus vastai: "Ku tahtonen jättiä hänen tänne sikse

---

*21:19 Pedri nuaglittih ristah Riimas.

aigua, kuni en tule, mibo sih sinul dieluo – sinä
novva minuu."
[23]Täs lähti vellien keskes se pagin, buite se
opastuiju ei kuole. No Jiesus ei sanonuh hänele: "Se
opastettavu ei kuole," a sanoi: "Mibo sinul on
dieluo, hot i tahtozin, ku häi jiäs tänne sissäh, kuni
en tule?"
[24]Juuri tämä opastuiju tovestau kaiken tämän. Häi
tämän on kirjutannuh, i müö tiijämmö, hänen toves-
tus on tozi.
[25]Äijän muudugi Jiesus luadii. Ku kai ruado
ruavon jälgeh olis kirjuttua, duumaičen, ga kaikkeh
muailmah ei sünnüttäs net kniigat, kuduat pidäs
kirjuttua. Amin.

